

АНТРОПОСОФСКИ ВЕСТИ

БРОЙ 31
РОЖДЕСТВО 2010
ЦЕНА: ПО ЖЕПАНИЕ

ИЗДАВА СЕ ОТ АНТРОПОСОФСКОТО ОБЩЕСТВО В БЪЛГАРИЯ

Антропософията е път на познание и себеразвитие, който обхваща сферите на философията и науката, изкуството и социалния ред, предлага духовно-научни методи за развитие на истинско осъзнаване на Реалността, дава обективно обяснение за човешката и световна еволюция. Основателят г-р Рудолф Шайнер (1861 - 1925) предоставя на всяка индивидуалност в пълна свобода обективно да изследва и провери фактите, изнесени от него за видимия и невидимия свят.

СЪДЪРЖАНИЕ:

2.	Полагането на Основния камък – мистерино събитие
3.	Програма за работата на Управителния съвет на АОб за 2010 – 2011 г.
4.	Евангелието на знанието и неговата молитва
6.	Среща на генералните секретари
6.	Размишления и наблюдения
8.	От съзнанието изобщо към християнското съзнание
8.	Нищо прекалено
8.	Покана - представяне на нова книга
9.	За Ефес и неговите тайни
10.	Нови групи по говорно формиране
11.	В памет на Христо Кирилов
12.	Споделени мисли
14.	Да поговорим за работата с биографията
14.	Диалог с членовете на АОб
15.	Малките групи
15.	Споделено от група „Ариадна“
16.	ПОКАНА ЗА РОЖДЕСТВО
16.	АНТРОПОСОФСКИ УЧЕБНИ ГРУПИ

Рафаел - Мадона с Младенец (Tempi Madonna)
1508 г., Масло върху дърво, 75 x 51 см.

ПОПАГАНЕТО НА ОСНОВНИЯ КАМЪК - МИСТЕРИЙНО СЪБИТИЕ

Тази статия е откъс от работата на С. Д. Профокиев, Von der Beziehung zu Rudolf Steiner („За връзката с Рудолф Щайнер“), отпечатана от издателството на Гьотеанума.

СЪЩИНАТА НА ХРИСТИЯНСТВОТО

В описанията си за езотеричните основи на християнството Рудолф Щайнер непрекъснато набляга върху факта, че неговата същност не се състои в разкриването на нова мъдрост, а в един единичен творчески акт, който е променил всички отношения в земните и духовните светове. Става въпрос за Мистерията на Голгота: „Раждането на нова съставна част на човешката природа: едно нетленно тяло“ (Р.Щайнер: „От Исус към Христос“, СС-131, лекция от 11 октомври 1911 г.).

На поврата на времената апостол Павел изказва тази фундаментална истина на християнството със следните добре известни думи: „Ако пък Христос не е възкръснал, то празна е нашата проповед, празна е и вашата вяра (Първо послание до коринтяни, 15,14). С това се показва по какво християнството се различава от всички други религии на света, които без изключение са религии на мъдростта. Християнството още от началото си е действителен факт от световната история, в основата на който стои едно единствено и изключително деяние с всемирно значение. Това деяние представлява източникът на всяка нова творческа сила във вселената. Ето защо Рудолф Щайнер може да каже, че християнството започва като религия, но по своята същност е по-голямо от всяка религия. Това далече надхвърля религиозния принцип като такъв, защото е „още по-велико от самия религиозен принцип (Р.Щайнер: „Намесата на духовните сили в човека“, СС-102, лекция от 24 март 1908 г.).

Оттук следва, че всеки истински християнски посветен, ако иска да се свърже с източника на сили на Мистерията на Голгота, няма да се ограничи със съобщаването на нови познания върху същността на Мистерията, а ще трябва преди всичко черпейки от този източник да стане творец. И поради факта че Мистерията на Голгота като най-висше творческо деяние се извърши, както в сетивния, така и в свръхсетивния свят, един такъв посветен ще може да действа също в тези два свята.

ПОЛАГАНЕТО НА ОСНОВНИЯ КАМЪК – ДЕЯНИЕ НА СВОБОДА И ЛЮБОВ

От току-що казаното става ясно защо Антропософията още от самото начало не е останала само една теория, а практически даваше все повече плодове в най-разнообразни области на живота и на първо място в науката, изкуството, формите на социалния живот и в религията. Тези практически плодове на Антропософията, достъпни днес на света, доведоха и още водят до възникване на

многобройни новаторски инициативи в съвременната цивилизация. Но много по-тайнствени са творческите деяния, които един християнски посветен извършва от източника на Мистерията на Голгота, в духовния свят, понеже те не се забелязват пряко. Ето защо днес ние можем само да имаме предчувствие за истинския размах на тази чисто духовна дейност на Рудолф Щайнер. И ако дори неговите видими земни деяния, особено към края на живота му, достигнаха размах, който почти надхвърляше човешките способности, все пак остава открит въпросът за обхвата и значението, които могат да имат неговите духовни деяния, извършени отвъд прага, водещ към духовния свят, не само за света на хората, но също и за света на йерархиите.

В един момент от неговата свръхсетивна дейност можем да доловим едно такова духовно деяние още с нашето обикновено съзнание и дори напълно свободно да вземем участие в него. Това творческо деяние съставлява езотеричната сърцевина на Коледното събрание 1923/24 г., наречено в програмата за сутринта на 25 декември 1923 г.: „Полагане на Основния камък на Всеобщото антропософско общество от Рудолф Щайнер“.

Останала е стенограма на речта, която той е държал по този случай. Започвайки да се запознава с нейното съдържание човек в началото би могъл да си помисли, че става въпрос за езотеричен урок, който Рудолф Щайнер е дал на членовете на новооснованото Антропософско общество, като езотерична основа на това общество. При по-прецизно изучаване на този кратък текст бързо се забелязва, че той съдържа нещо много повече, понеже един езотеричен урок се състои преди всичко в предаване на духовна мъдрост, която посветеният все пак дава под една форма, която по съвсем особен начин води до вътрешно преобразуване на хората, които я получават.

При полагането на Камъка, Рудолф Щайнер също започва с такова предаване на духовна мъдрост като най-напред препраща към едно голямо откритие на своето духовно-научно изследване, което наистина е началото на нова епоха в познанието за човешкото същество съобразно с духа. Става въпрос за откритието на първообраза на телесно-душевно-духовния човек, който показва как се проявяват тези душевно-духовни сили и процеси в земния свят в трите системи на неговото физическо тяло.

Стъпил на тази познавателна основа Рудолф Щайнер прави още една решителна крачка. Така, от един момент нататък в своята реч той започва сбито да описва със земни думи това, което самият той извършва като духовно д е й с т в и е в духовния свят непосредствено стоящ до Земята. Става дума за сътворяването на свръхсетивния Основополагащ камък, който той нарича „Додекаедричен Основен камък на Любовта“. Това сътворяване представлява най-свободното и най-индивидуалното деяние, произлязло от силата на Аза на Рудолф Щайнер, деяние, което по своята същност, бидейки действие на посветения, който направлява нашето време, разкрива пряка връзка с Мистерията на Голгота. За-

щото няма нищо друго, чрез което Рудолф Щайнер да е изразил по-мощно своята най-силна връзка с тази Мистерия, както чрез това свободно творческо действие.

Както Христос, като единствен Бог, проявил се на Земята в човешка форма, извърши в пълна свобода и воден от най-висша любов Своето жертвено деяние на Голгота, така всеки човек, който иска да го следва, трябва рано или късно да действа в живота, изхождайки от тези две сили: свобода и любов. Всъщност целта на Земята се състои в раждането на ново човечество, което един ден, като Десета йерархия ще работи в Космоса, изхождайки от свободата и любовта. За да положи основата на това бъдеще и същевременно да служи за модел, Христос извърши Своето главно деяние на Земята, изхождайки от тези две сили: „Един Бог, извършил това деяние по свободна воля, което означава: с любов, та Земята и човечеството да могат да постигнат целта си“ („Р. Щайнер“ Трите срещи на човешката душа“ СС-175, лекция от 6 февруари 1917 г.)

Следвайки този модел днес християнският посветен, развил Аза си до пълна свобода и зрялост, може да извърши подобно деяние. С други думи, можем да кажем, че от началото на епохата на Съзнателната душа насам това, което Христос е извършил в Поврата на времената на макрокосмично равнище, може да бъде осъществено и от хората на микрокосмично равнище. И ние можем да разгледаме създаването на Основополагащия камък по време на Коледното събрание като една такава стъпка. Единствено на този фон творческото деяние на Рудолф Щайнер може да бъде разбрано като **първото човешко творение, изхождащо от силите на Десетата йерархия**. Ето защо плодът на това свободно деяние е Основополагащият камък на любовта.

Поради тази пряка връзка с Мистерията на Голгота, сътворяването на Основополагащия камък беше последвано от още нещо. В мига, когато неговото създаване беше завършено, Рудолф Щайнер го повери на членовете на новооснованото Антропософско общество. С помощта на духовната наука можем да си представим този процес, така че духовният Основополагащ камък още по време на създаването си да е таял в себе си възможността да бъде възпроизвеждан според законите на духовната икономия. Така, всеки член получи възможността да посади в почвата на своето сърце едно духовно копие на този камък.

С това „умножаване“ на субстанцията на Основополагащия камък Рудолф Щайнер свързва пряко своето деяние със събитието, което предшества Мистерията на Голгота в Поврата на времената: раздаването на хляба и виното на учениците на Христос на Тайната вечеря. Но действието на Рудолф Щайнер, поради това, че се е извършило след Мистерията на Голгота, се разгърна под съвсем друга форма, в случая под форма, която свършено отговаря на сегашната епоха и на степента на развитие на съвременното човечество. Бе основана нова тайна вечеря, чисто духовна, в която всеки човек може да участва само в пълна свобода. По какъв начин

участието в тази чисто духовна Тайна вечеря може да доведе до истинско духовно причастие, аз имам случай да опиша на други места.

ОСНОВАВАНЕТО НА НОВАТА ЧОВЕШКА ОБЩНОСТ

Решаващо и многозначително в описания процес е, че Основополагащият камък след неговото духовно внедряване в сърцата на хората може да продължава да съществува и да расте само, ако бъде разбран и конкретизиран като основаване на нова общност. Рудолф Щайнер обръща внимание на този факт по време на полагагането на Основния камък със следните думи: „[Така] в този миг ние ще моделираме в душите си додекаедъра на Основния камък, който полагаме в почвата на душите си, за да бъде там като мощно свидетелство в дълбоките пластове на вътрешния ни живот и за да можем да се опрем здраво на този Основополагащ камък в бъдещата дейност на Антропософското общество“ (Р.Щайнер „Коледното събрание“, СС-260, лекция от 25 декември 1923 г.).

Следствие на това, за първи път през епохата на Съзнателната душа на Земята бе основана съвършено нова общност, чиято същност се състои в осъществяването на словото: „Моето царство не е от този свят“ („Евангелието на Йоан“, 18,36). Рудолф Щайнер коментира по следния начин тези слова на Христос: „Царството на Христос Исус не е то този свят, но то трябва да работи в този свят и човешките души трябва да станат инструменти на царството, което не е от този свят (Р.Щайнер – „Трите срещи на човешката душа“, СС-175, лекция от 6 февруари 1917 г.). Следователно, осъществяването на тази цел означава формирането на Земята на общност от хора, която от една страна да стане изцяло публично отворена, което означава тя да се интегрира напълно в съвременната земна цивилизация в всичките ѝ нужди и въпроси и същевременно духовните ѝ корени и езотеричната ѝ основа да бъдат в нещо, което не е от този свят, а произхожда пряко от царството на Христос, царство, което Той иска да изгради в този свят. И в нашия случай тази основа е свръхсетивният Основополагащ камък.

Именно в този смисъл Рудолф Щайнер създаде Всеобщото Антропософско общество и го натовари с една уникална и съвсем нова мисия: „Трябва да бъдем наясно по следния въпрос: именно на нашето Общество се пада задачата са обедини възможно най-голямата откритост с истинската автентична езотерика.“ (Р.Щайнер, „Коледното събрание“, СС-260, лекция от 26 декември 1923 г.)

Поради публичния характер на Антропософското общество, за осъществяването на тази задача, то трябва да бъде напълно интегрирано в съвременното общество (включително с вписване в Търговския регистър) и между другото поради езотериката, която трябва да бъде развивана в него, то като цяло трябва да стои върху Основополагащия камък, сътворен въз основа на силите, идващи от царството на Христос.

„И СВЕТИНАТА СВЕТИ В МРАКА“

В сърцето на едно човешко същество Основополагащият камък се превръща в извор на нова вътрешна сила, изразяваща се в две качества: духовна светлина и духовна топлина. По време на полагагането на Основния камък тези две качества бяха напоени от Рудолф Щайнер с макрокосмическата светлина и макрокосмическата топлина, които бяха пронизали развитието на човечеството в Поврата на времената. Така, те бяха усилены по такъв начин, че от този момент нататък хората да могат да ги отнасят като нова светлина във външния свят, т.е. в мрака на съвременната цивилизация. При полагагането на Основния камък Рудолф Щайнер описва този процес със следните думи:

„За да усилим тази душевна топлина и светлина, от които имаме нужда, нека ги оживим преди всичко с тази топлина и светлина, които в Поврата на времената осветиха мрака на света със светлината на Христос.“ Така че, „тази първа Коледна нощ преди две хиляди години(. . .) да ни дойде на помощ, когато искаме да внесем в света лъчението, идващо от светлината на мисълта, бликаща от камъка на любовта, от додекаедъра(. . .)“

С това Рудолф Щайнер се присъединява към третия мотив на Поврата на времената, описан в пролога към Евангелието на Йоан: „И светлината в мрака свети и мракът я не обзе.“ (Йоан, 1,5)

Такова е положението на Антропософското общество чак до наши дни в лоното на съвременната цивилизация, която в навечерието на очертаващото се възплъщаване на Ариман, се натоварва с все повече тъмнина и може все по-малко да разбира и още по-малко да приема светлината на Антропософията.

И при все това, въпреки всички пречки и трудности една от основните задачи на Антропософското общество е храбро да пренесе тази „светлина на мисълта“, на познанието на духа чак до мрака на съвременната цивилизация. Но това ще се извърши правилно само, ако членовете на Антропософското общество не забравят неговата езотеричната основа, а стоят здраво и непоклатимо върху Основополагащия камък, който им беше поверен, който принадлежи на царството на Христос и ако основават на него цялата си работа в света.

МИСТЕРИЯТА НА КОЛЕДНОТО СЪБРАНИЕ

Като заключение можем да кажем, че чрез тези 3 етапа Рудолф Щайнер се свързва със споменатите 3 събития станали в Поврата на времената. Поради факта, че това свързване се извършва в духовния свят, където времето тече в обратна посока, Рудолф Щайнер извършва това преобръщане в протичането на собственото си действие. Най-напред той се свързва с Мистерията на Голгота, после, изхождайки от тези сили, с Тайната вечеря и най-накрая с появяването на Христовата светлина в мрака на нашата Земя, която в наше време се проявява под формата на нейното етерно връщане.

Тези 3 етапа: от **Словото**, което като всемир-

но Слово, преминава през Мистерията на Голгота, до **Живота**, който е даден на хората по време на Тайната вечеря, до **Светлината**, която свети всред всички настоящи тъмнини. Тези 3 етапа съответстват на трите степени на полагагането на Основния камък по време на Коледното събрание: създаването на Основополагащия камък, предаването на неговите копия на членовете на Антропософското общество и произтичащата от това задача да пренесат неговата мисловна светлина в мрака на съвременната цивилизация.

Настоящото изложение е още един опит да се приближим до Главната мистерия на Коледното събрание, която Рудолф Щайнер характеризира със следните думи: „Начало на вселенски поврат на времената.“ Понеже така както по време на Коледното събрание той се свързва пряко в езотеричен смисъл с първоначалната Коледа и поради това и с Мистерията на Голгота, от наша страна днес ние също можем да се свържем напълно свободно с Неговото деяние на любов, за да продължим да работим в течението на новите Мистерии, които произлизат от Поврата на времената и можах да навлязат в съзнанието на съвременния човек чрез Коледното събрание.

Сергей Прокофиев

Превод от френски – Светла Бисерова

Източник: „Nouvelles de la Societe Anthroposophique en France“, бр. януари–февруари 2010 г.

ПРОГРАМА

ЗА РАБОТАТА НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ НА АОБ ЗА 2010 - 2011 Г.

1. Взаимодействие с антропософските групи в страната и с Ръководството на Гьотеанума в Дорнах.
2. Категоризация на членството според изискванията на Секретариата в Дорнах.
3. Персонално участие в Лечебно-педагогическия семинар.
4. Публикуване на основни положения, свързани с 1-ви Клас.
5. Отбелязване на 150-годишнината от раждането на Рудолф Щайнер (27.02.2011).
6. Подготовка на Конференция по повод 10-годишнината от учредяване на Антропософското общество в България (София, Септември 2011).

НОВОПРИЕТИ ЧЛЕНОВЕ В АОБ ПРЕЗ 2010 Г.

1. Данчо Данчев
2. Нейчо Александров
3. Ралица Първанова
4. Нели Константинова
5. Евгения Павлова
6. Яна Тончева
7. Юлия Константинова

(всичките от София)

ЕВАНГЕЛИЕТО НА ЗНАНИЕТО И НЕГОВАТА МОЛИТВА

СПОВО ПРИ ПОПАГАНЕ НА
ОСНОВНИЯ КАМЪК НА ГЪОТЕАНУМА
В ДОРНАХ НА 20.09.1913 Г.

Мили мои сестри и братя,

Нека правилно разберем тази вечер. Да си дадем сметка, че това действие в известен смисъл означава за нашата душа един обет, едно тържествено обещание. Нашият стремеж ни доведе тук на това място, откъдето ние виждаме как трябва да се издига далече в четирите основни посоки на света този символ на духовния живот на новото време. Нека разберем в днешния ден, в който чувстваме душите си свързани с това, което символично положихме в Земята, че ние се обричаме на тази Земя като истински признато духовно течение на човешката еволюция. Нека се опитаме, мили мои сестри и братя, да дадем този обет на душата: че в този миг ние искаме да отвърнем поглед от всяка дребнестина на живота, от всичко, което ни привързва, което по необходимост ни свързва като хора с живота на всекидневнието. Да се опитаме в този миг да събудим в себе си мисълта за връзката на човешката душа със стремежа в обратна посока. Да помислим в този миг, че докато правехме това, което искахме да направим тази вечер, ние трябва да носим в себе си съзнанието да гледаме в далечните, далечни епохи, за да забележим как се подрежда мисията, на която тази постройка трябва да стане символ, знак на великата мисия на човечеството на нашата земна планета. Да се опитаме да насочим нашите души към големите планове, към великите цели на човешката дейност на Земята без гордост и дързост, а със смирение, всеотдайност и жертвоготовност. Да се опитаме мислено да се пренесем в положението, в което сме длъжни и трябва да бъдем, ако наистина правилно разбираме този миг.

Да помислим за това, как някога навлязоха в нашата земна еволюция известия и послания, предвечното Евангелие на божествено-духовния живот, как този живот беше изпратен на Земята когато самите божествени духове още бяха великите учители на човечеството. Да се опитаме, мили мои сестри и братя, да се потопим в онези божествени времена на Земята, от които в нас още се надига един последен поглед, един последен спомен, когато в Древна Гърция с последните тонове на мистериите — и същевременно с първите философски тонове — чуваме великия Платон да известява вечните идеи и вечното съдържание на света. И да се опитаме да схванем какво е навлязло оттогава в нашата земна еволюция поради луциферичните и ариманичните влияния. Да се опитаме да си изясним как от душата е изчезнала връзката с божественото съществуване на света, с волята, с чувството и с божествено-духовното познание.

Да се опитаме в този миг дълбоко, дълбоко

в душите си да разберем какво чувстват днес човешките души в страните на изток, север, запад, юг, които не можем да признаем като най-добрите и които не могат да се издигнат над това, което можем да изкажем с думите: неясно, незадоволително разбиране и надежда в Духа. Погледнете, мили мои сестри и братя, наоколо как това неразбиране, тази неясна надежда в Духа властва в днешното човечество! Тук при основния камък на нашия символ почувствайте и чуйте как всред неразбирането и смътната надежда на човечеството в Духа се чува викът за отговора, за онзи отговор, който може да бъде даден там, където Духовната наука може да господства със своето Евангелие на посланието на Духа. Опитайте се да запишете в душите си величието на мига, който преживяваме в днешната вечер. Ако можем да чуем вика на копнеж на човечеството по Духа и ако искаме да издигнем истинската сграда, от която да се известява все повече и повече посланието на Духа, ако ние чувстваме този копнеж в живота на този свят, тогава вярно разбираме тази вечер. Тогава знаем — не с високомерие и надценяване на нашия стремеж, а в смирение, всеотдайност и жертвоготовност, — че в нашия смирен стремеж трябва да бъдем продължителите на онази духовна работа, която е извършена на Запад в течение на едно прогресивно човешко развитие, което обаче, поради необходимите противни течения на ариманичните сили, трябваше да доведе до положението, че днес човечеството стои в една точка, където душите изсъхват, където би трябвало да изсъхнат, ако не се чуе онзи вик на копнеж по Духа. Нека да почувстваме, мили мои сестри и братя, тези тревоги, тези страхове! Така трябва да бъде, ако трябва да се борим по-нататък в онази голяма духовна борба, която е борба възпламенена от любовта; в онази голяма духовна борба, продължители на която трябва да бъдем ние, която някога са водили нашите предци, когато са отбивали ариманичните нападения на маврите.

Водени от Кармата, ние в този миг стоим на мястото, през което са преминали важни духовни течения. Да почувстваме тази вечер сериозността на положението. Един ден в миналото човечеството е стигнало крайната точка на стремежа към индивидуалност. Тогава в пълнотата на тази земна лична индивидуализация е било пресушено старото наследствено благо на божественото ръководство от праначалото на земната еволюция и тогава отвъд на Изток се явява Световното Слово:

В началото бе Словото и Словото бе у Бога и словото беше Бог.

И Словото се яви на човешките души и проговори на човешките души: Напълнете земната еволюция със смисъла на Земята! — Сега самото Слово е преминало в земната аура и е поето от духовната аура на Земята.

Словото беше известно четирикратно за времето през вековете, които скоро стават две хилядолетия. Така Световната Светлина е светела в земна-

та еволюция.

Все по-дълбоко потъваше и трябваше да потъва Ариман. Нека се почувстваме заобиколени от човешките души, в които звучи копнежът по Духа. Да почувстваме обаче, мили мои сестри и братя, как тези човешки души трябваше да останат при общия вик на копнеж, понеже Ариман, мрачният Ариман, разпростираше хаоса върху стремежа към духовно познание за света на Йерархиите. Почувствайте, че в нашето време е налице възможността към четирикратно известното Духовно Слово да прибавим и едно друго, което мога да ви представя само в символи.

От Изтока то дойде насам — Светлината и Словото на богатата вест. От Изтока то премина в Запада, известно четирикратно в четирите Евангелия, очаквайки, че от Запада ще дойде огледалото, което ще прибави познание на това, което е още послание в четирикратно произнесеното Световно Слово. То навлиза дълбоко в сърцата и душите ни, когато слушаме онази проповед на планината, произнесена, когато е настъпило времето на съзряването на човешката личност, когато древната духовна светлина е угаснала и се е появила новата духовна светлина. Появила се е нова духовна светлина! Но тя се е появила, след като е минала през вековете на човешката еволюция от Изток на Запад, очаквайки разбирането на словата, които някога са прозвучали в човешките сърца от проповедта на планината. От дълбините на нашата световна еволюция звучи онази правечна молитва, която като послание на Световното Слово е била изречена, когато се изпълни Мистерията на Голгота. И дълбоко продължаваше да звучи правечната молитва, която трябваше да обяви на Микрокосмоса най-дълбоко в душата му и от най-съкровеното място на човешкото сърце тайната на съществуването. Трябваше да прозвучи като това, което ни е известно като „Отче наш“, когато тя звучеше от Изток на Запад. Обаче това Световно Слово, което едно време потъна в Микрокосмоса, се задържа, очаквайки да зазвучи някой ден в Петото Евангелие; човешката душа трябваше да узрее, за да разбере това, което иде от Запада, защото микрокосмичното Евангелие сега трябва да прозвучи обратно като ехо на макрокосмичното Евангелие на Изтока.

Ако проявим разбиране към сегашния миг, тогава в нас ще изгрее разбиране за това, че към четирите Евангелия може да бъде прибавено и Пето Евангелие; тъй като по този начин към тайните на Микрокосмоса тази вечер могат да прозвучат словата, които изразяват тайните на Макрокосмоса. За първи път тук трябва да прозвучи Петото Евангелие като макрокосмичен противоположен на микрокосмичната молитва, която някога беше съобщена от Изтока на Запада. Четирите Евангелия са свързани със сегашната Земя. Обратно звучи като знак за разбирането на макрокосмичната молитва, съдържаща се в Петото Евангелие, в прадревното Евангелие, която е свързана със старата Луна и с бъдещия Юпитер, и тя гласи:

АУМ, Амен!

**Властват злините,
свидетелство за обособения свободен Аз,
който греха – допуснат от други – за своята
себичност
изживява в насъщния хляб,
в който не царува небесната воля,
защото човекът се отдели от Вашето царство
и забрави Ваш'те имена,
о Вий, Отци Небесни.**

Молитвата „Отче наш“ беше дадена като молитва на човечеството. На микрокосмичната молитва „Отче наш“, която беше оповестена от Изтока на Запада, сега отеква прадревната, макрокосмичната молитва. Така отеква тя, когато, правилно разбрана от човешките души, зазвучава нататък към световните ширини и отразена оттам се завръща отново със словата, отпечатани от Макрокосмоса. Да усвоим макрокосмичната молитва с чувството, че с това започваме да постигаме Евангелието на познанието: Петото Евангелие. От този важен миг със сериозност и достойнство на нашата воля да отнесем у дома си в нашите души увереността, че всяка мъдрост, към която се стреми човешката душа – ако стремежът е искрен – е отразено течение на космичната мъдрост и че всичко в несебичната любов на душата оплодява човешката любов, вкоренена от любовта, която господства в еволюцията на човечеството.

В течение на всички земни епохи и във всички човешки души, от силното човешко желание, което се изпълва със смисъла на битието и със смисъла на Земята, действа едно укрепване от космичната сила, която човечеството днес си измолва с неопределено отправен поглед към един Дух, на когото се надява, но не иска да познава, защото Ариман е посадил в човешката душа неосъзнат страх навсякъде, където днес се говори за Духа. Нека почувстваме това, мили мои сестри и братя, в този миг. Почувствайте това, така ще може да се въоръжите за вашата духовна работа и като откриватели на духовна светлина „свс силата на мисълта ще се убедите още тогава, когато мрачният Ариман, който задушаваша мъдростта, иска да разпростре тъмнината на хаоса върху напълно будното разглеждане на Духа“. Изпълнете, мили мои сестри и братя, вашите души с копнежа по истинското духовно познание, по истинната човешка любов, по силната воля. Опитайте се да направите жив онзи Дух, който може да се довери на речта на Световното Слово, която ни се подава от световните далчини и

от обширните простори, и която започва да звучи в унисон вътре в нашите души. Това е, което трябва да чувства тази вечер човек, който е схванал смисъла на съществуването: човешките души са на края на своя стремеж. В смирение, не с високомерие, със себеотдаване и пожертвователност, не в самомнителност на вашето Себе чувствайте това, което трябва да стане със символа, на който днес поставихме основния камък. Чувствайте значението на познанието, с което трябва да се сдобием, за да знаем: в нашето време, в далечните пространства трябва да бъде пробита преградата, зад която се намират духовните същества, за да ги чуваме, когато те ни говорят за смисъла на съществуването. Навсякъде около нас човешките души трябва да възприемат смисъла на съществуването. Чуйте как на различните духовни места, където от Духовна наука, от религия и изкуство се говори и се действа според стремежите на душите; почувствайте, че вие трябва да се научите да оплодявате тези души, тези стремежи на душите с имагинациите, инспирациите и интуициите на Духа. Почувствайте какво ще изживее този, който правилно чуе тона на съзидателната духовност.

Хората, които към старото „Отче наш“ се научат да разбират смисъла на Петото евангелие, ще могат основно да познаят този смисъл от обратата на нашето време.

Ако се научим да разбираме смисъла на тези слова, ще потърсим да разберем зародишите, които трябва да се разцъфтят, ако земната еволюция не бъде пресушена, ако тя продължи плодonoсно да расте, за да може Земята чрез човешката воля да постигне поставената и в праначалото цел.

Почувствайте тази вечер, че в човешката душа трябва да оживее мъдростта и смисълът на новото познание, на новата любов и на новата могъща сила. Душите, които ще действат в разцвет и плода на бъдещата земна еволюция, ще трябва да раз-

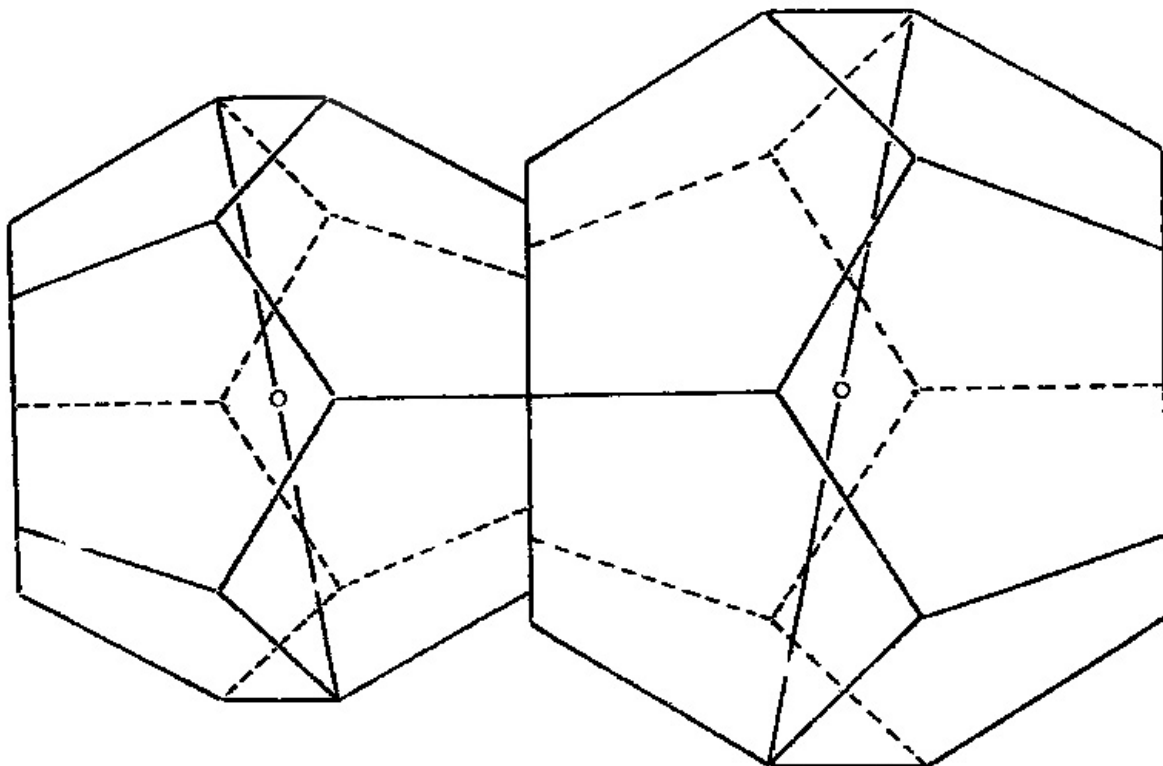
берат това, което ние днес искаме за първи път да въплътим в нашите души: отекващият макрокосмически глас на прадревната молитва:

**АУМ, Амен!
Властват злините,
свидетелство за обособения свободен Аз,
който греха – допуснат от други – за своята
себичност
изживява в насъщния хляб,
в който не царува небесната воля,
защото човекът се отдели от Вашето царство
и забрави Ваш'те имена,
о Вий, отци Небесни.**

И така да се разделим – като отнесем в душите си съзнанието за значението, за сериозността и за достойнството на действието, което извършихме. Съзнанието, което остава в нас от тази вечер, трябва да запали в нас стремежа към познание на едно ново откровение, дадено на човечеството, за което жадува човешката душа, от което тя ще пие едва тогава обаче, когато без страх придобие вярата и доверието в това, което може да извести науката за Духа, която отново трябва да обедини това, което поради човешката еволюция трябваше известно време да върви разделено: религия, изкуство, наука. Да отнесем това, мили мои сестри и братя, със себе си като спомен от този заедно отпразнуван час, който не бихме желали да забравим.

(Следва заравяне и бетониране на основния камък.)

*Рудолф Щайнер
Превод от немски: д-р Петко Бояджиев*

СРЕЩА НА ГЕНЕРАЛНИТЕ СЕКРЕТАРИ И ОТГОВОРНИ- ЦИТЕ НА ОТДЕЛНИ СТРАНИ ДОРНАХ, 22-25 МАРТ 2010 Г.

КАКВО СЕ СЛУЧВА С АНТРОПОСОФСКОТО ОБЩЕСТВО?

Този път срещата ни звучеше в особена тоналност поради силното присъствие на източноевропейските страни. Отговорниците на България, Грузия, Полша, Румъния, Русия, Словакия и Чехия представиха жива картина на разнообразните условия на живот и работа в техните страни, като при всички тях присъстваше постоянна загриженост за материалното състояние. Финансовите грижи не липсват също и по други места на света, както установиха касиерите на събирането си на 26 и 27 март.

С течение на времето, групата на генералните секретари се изменя: Жан Борг (Jan Borghs), Белгия напуска длъжността си след 21-годишна дейност, а Михаел Мьош (Michael Moesch) наследява Ингрид Бьорингер (Ingrid Boehringer), Бразилия. Идването на нови хора и напускането става както естествените изменения в един жив организъм, който не губи вътрешната си споеност поради това.

„Световният разговор“, чието начало беше положено преди няколко години, се отнасяше за състоянието на Обществото като цяло и разнообразните ситуации в отделните страни. В „младите“ Общества се чувства един прекрасен подем въпреки ограничените средства. Там, където вече съществуват стари традиции, има също и установени навици, които има нужда да бъдат направени по-гъвкави. Между другото, всички са загрижени от различието между работата в клоновете и в Гьотеанума, от общото публично възприемане на Обществото и неговите практически приложения, от необходимостта да се развият връзки между приложения и Общество, от трудния диалог със съвременното обкръжение. Беше засегнат също въпросът за „ръководството“:

исторически ние сме вкарани в една ограничена дефиниция, която пренебрегва самовъзпитанието и самокритиката. Би могло да се каже, че този, който намира точната дума в точния момент, постъпва като „ръководител“ в същия този момент, без да се придържа към традиционните понятия, които вече не са приложими.

От Англия стигна до нас тъжната новина за закриването на Емерсън Колидж (основан през 60-те години от Франсис Едмъндс), който не може повече да се справя с разходите по поддръжката, откакто броя на студентите намалява. Това намаляване се дължи отчасти на факта, че други образователни центрове се развива по места, а именно в САЩ.

КАКВО СЕ СЛУЧВА В ГЪТЕАКУМА

Вследствие спадането на членските вноски и даренията, проблемите с финансирането стават обезпокоителни, нещо, което налага проучване на възможностите за рационализиране на дейностите, за ограничаване на разходите и особено за намиране на нови източници, позволяващи по-добро балансиране на бюджета. В момента се създават 7 (седем) проучвателни комисии за преразглеждане положението на Школата за духовна наука, на Единното антропософско общество, на сцената, на комуникациите, финансите, на отдела по посрещане на посетителите и на администрирането на сградите. Положително нововъведение е, че всички сътрудници в Гьотеанума са приканени да споделят наблюденията и идеите си в настоящия процес. Тези от нас, които взеха участие в събирането на сътрудниците (програмирано точно преди началото на нашата среща), можах да констатирам, че в залата започваше да се бръмчи, когато някои се изказваха на малки групи. Вземайки предвид всички размисли Колегиумът на Школата ще работи над тези въпроси това лято, за да може до есента да стигне до някакви заключения.

КАКВО СТАВА В ШКОЛАТА ЗА ДУХОВНА НАУКА

да почувствам как живее антропософията, да подхраня душата си, благодарение на висококачествените занимания с изкуство. И накрая, чувствам се преизпълнена и щастлива, че намерих енергията и средствата, които ми позволиха подобно връщане към изворите.

Конгресът и Общото събрание на АОФ се състояха сред великолепната природа на Вал Паран. Планините в далечината още бяха заснежени, а въздухът – чист и свеж. Винаги е радост да се срещнеш с някого, да размениш новини, да поставиш нови лица върху прочетените тук или там имена.

Темата на Конгреса беше: „На форума на живота се решава дали един мироглед е уместен“. Както Антоан Додримон каза във въведението си, Антропософското общество е всемирно, а не междуна-

Общоантропософската секция продължава и разнообразява мероприятията свързани с медитацията. Новата „синя книга“, „Школата за духовна наука – Гьотеанумът – насоки и въведение“ (EAR), свидетелства за значението, придавано на едно разбираемо и достъпно представяне на Школата.

Някои персонални промени в секциите привлякоха вниманието: Бодо фон Плато (Bodo von Plato – общоантропософска секция), след като с колегите си от комитета направи един ретроспективен преглед на дейността от 2001 г. насам, възнамерява да се посвети на това, което съставлява ядрата на Обществото: животът и развитието на Школата в съвременния свят, въпросите на образованието и ролята на Гьотеанума в днешната култура. Николай Фукс (Nikolai Fuchs) счита, че не разполага с достатъчно средства за въздействие на място, напуска Секцията по селско стопанство, за да се посвети на борбата против глада и мизерията в света. Предвид голямата му компетентност, а именно във връзките с официалните институции, неговото напускане е сериозна загуба. Кристоф Вихерт (Christophe Wiechert), ръководител на Педагогическата секция, иска да повери функциите си на Флориан Освалд (Florian Osswald – Берн) и Клаус Петер Рьох (Klaus Peter Röh – Фленсбург, Германия), които ще работят заедно за продължаване на импулса, носен от техния предшественик. Елизабет Виршинг (Секция за младежта) желае да запази подема в своята секция и би искала да си намери заместник преди лятото на 2011 г., преди да се насочи към други дейности в Норвегия. Урсула Грубер (Ursula Gruber, Секция за пластични изкуства) в момента е освободена, за да се посвети на художествена дейност. Карина Шмид (Carina Schmidt), Секция за изкуство на словото и движението ще се оттегли през пролетта на 2011 г. Секцията ще бъде поверена на Маргрет Золстад (Margarethe Solstad)

Гудрун Крон

Превод от френски – Светла Бисерова
"Nouvelles de la Societe Anthroposophique
en France", бр. май-юни, 2010 г.

РАЗМИШЛЕНИЯ И НАБЛЮДЕНИЯ

След участието ми в Конгреса и Общото годишно събрание на АОФ (Антропософско общество във Франция) във Вал Паран, на срещата на отговорниците на клонове и групи в ЕАО (Единно АО) и в Конгреса, последван от Общото събрание на ЕАО в Дорнах.

Най-напред отправям едно голямо благодарение към всички членове на Антропософското общество, понесли на плещите си тези прояви. Чрез съдържанието на лекциите, разказите за изживени опитности по света, хората, които срещнах, можах да увелича познанията си, да разширя хоризонта си,

родно общество, тъй като в центъра на неговото съществуване е поставено всемирно човешкото. То предлага един нов път на познание, което се стреми също да се въплъти в практически постижения.

Йоханес Кюл (Johannes Kuhl) изясни как науката отстранява човека като се прикрива зад обективност. Но за Рудолф Шайнер човекът винаги внася нещо повече: той е творец, неговата област е животът. Следователно, той трябва да свърже живота с познанието, именно в тази връзка човешкото придобива пълния си смисъл.

Бодо фон Плато започна лекцията си с поставянето на една загадка: „Истината е характерна за антропософията, животът – за Антропософското общество, но специфичното за Обществото е да стане едно цяло с антропософията.“ Ние непрекъс-

нато се препъваме в тази загадка: ако се свържем с истината, се изправяме пред опасността да бъдем догматични. Ако в живота се изолираме (ние, антропософите...) се изправяме пред опасността да бъдем сектанти. Ако разпространяваме полуистини и оценъчни предсказания, ставаме „политични“. Но Обществото не желае да бъде нито догматично, нито сектантско, нито политическо.

Към това се добавя почитанието към Рудолф Щайнер, което всеки антропософ изпитва във вътрешното си същество и което вътре в това публично Общество трябва да се преобрази в благоговение пред истината, пред познанието.

Преобразяването на нашето познание оказва влияние върху живота ни, а животът е източник на познание и на развитие на нашето съзнание. Без другите ние не можем да се развиваме. Така, в наши дни, към все по-изострящото се индивидуално съзнание се прибавя едно ГЛОБАЛНО СЪЗНАНИЕ (все още в зародиш) за живота на цялото човечество и за страданието, тъй като ние все повече осъзнаваме направените грешки.

Но как да се изживее съзнателно фактът, че сме осъзнали? Напр., какво отношение да възприемем към така огромното творчество на Рудолф Щайнер? „Можем да прекараме векове, разказвайки си какво той ни е разказал!“ (Бодо фон Плато) Можем също да се запитаме как да постъпваме с нашето съзнание? Това съзнание ще ни помага ли да сътворяваме живота?

Кои са понятията, които ще ни позволят да извадим наяве „човека, който върви“ (позоваване на творчеството на Джакомети), да създадем собствена си скала от ценности.

Тогава Бодо фон Плато се позова на „Как се постигат познания за висшите светове“. Той ни предостави един прекрасен образ на тази книга, която според силите ни може да бъде нива за разораване или място за разходка. Тази книга сякаш се подкрепя от два големи стълба: в началото е необходимо да се придобие благоговейно отношение, да се развие вътрешен живот и вътрешно спокойствие, а накрая следва описанието на малкия и големия Пазач на Прага. Между тези два стълба се намира една пътека, където са описани седемте условия за езотеричен живот (буквално: условията за обосноваване на едно училище на живота.) Ето ги накратко:

- Да внимаваш за физическото и духовното си здраве, да се научиш да се познаваш.
- Да се чувстваш свързан с другите.
- Да имаш вътрешното убеждение, че всяка мисъл, всяко чувство са толкова реални, колкото и едно деяние.
- Значението на „АЗ“-а, това ново земно изобретение. Как да отваряш сърцето си и същевременно да останеш „АЗ“?
- Съблюдаване на веднъж взето решение: неспазеното решение води до слабост. Как да се взима решение? Защо винаги да се питат другите?
- Признателност към Боговете, към Човечеството. Ние се разхождаме в това обширно поле и то става част от нас. Така Антропософското общество ще стане форум на живота, подхранван от наши-

те духовни опитности.

- Да не налагаш на околните нещо, което те не могат да разберат, но и да бъдеш напълно отърсен от желанието да правиш само това, което се харесва на околните („Как се постигат познания за висшите светове“, стр.139)

Тази сутрешна лекция (която силно резюмирах, но се надявам, че успях да предам някои нейни послания) последва същинското Общо събрание в събота следобед.

ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА АОО

Ние можахме да прочетем в „Новините...“ от март-април 2010 г. доклада за дейността и финансовия отчет. Когато човек присъства на някое събрание, естествено, това е много по-живо и някои факти или истини се показват в съвсем друга светлина.

Най-много ме засегна и порази това, че членският внос е паднал с 8% (докато броят на членовете леко се е увеличил). От този факт, който сам по себе си предизвиква загриженост, произтича и фактът, че не сме могли да изплатим цялата си вноска, обещана на Гьотеанума (80 хил. евро вместо 90 хил. евро) Ние имаме резерви, които едно предишно събрание реши да запази, но тези резерви биха се изчерпали за пет години, ако трябва да запълваме годишния дефицит, който отново би се появил.

Така Гьотеанумът и Единното антропософско общество страдат и от структурен дефицит, който от 5-6 години създава грижи. Сумата на събрания членски внос пада като цяло. За да може да се чуе гласът на антропософията в света, би трябвало да има 2 пъти повече членове, които да плащат членски внос. Бяха направени усилия в управлението и изпробвани, но те са недостатъчни. Вземат се и ще бъдат вземани драстични рестриктивни мерки. На Общото събрание на ЕАО една участничка обрисова картината на едно тяло, което се изправя от кръвта си.

Защо, запитах се аз, защо ставаме членове на Антропософското общество? То не е за да имаме достъп до познанието: всичко е публикувано и често не е необходимо да си член, за да работиш в някой клон или група. Коя е дълбоката ни мотивация? Дали признателността ни към Рудолф Щайнер, който свърза своята карма с кармата на Обществото по време на Коледното събрание? Дали нуждата да отбележим тази връзка с действие? Или да позволим нашата лична инициатива (езотерична или екзотерична) да се въплъти в едно Общество, което да може да обединява всички инициативи на членовете като цяло и което да бъде пример и помощ за цялото човечество? Или накрая, както е посочено в Устава, „да признаем обосноваването на една Школа за духовна наука, чието седалище се намира в Гьотеанума.“

Ако сме претеглили добре решението си, трябва да работим, за да го въплътим. Членският внос е една брънка от това решение. В лекциите, обединени под заглавието: „Разбуждане при досег с Аз-а на

другия“ (Eveil au contact du moi d'antrui, EAR, p.277) четем: „За административното обслужване на Антропософското общество всеки член плаща единична вноска от 5 марки и периодичен годишен членски внос от 6 марки. В някои особени случаи може да се направи намаление на годишния членски внос (Доктор Рудолф Щайнер – „Проект за принципи на Антропософско общество“, 1912 г.) През 1912 г., за да изучаваш антропософията е било необходимо да бъдеш член. И никъде не пише, че членският внос се счита за факултативен или без значение. Сега във Франция членският внос е 240 евро на година, 20 евро на месец (би трябвало, може би, както се прави в много сдружения и организации, да се препоръчва месечното му събиране).

Небрежността на всеки поотделно отслабва цялата общност, нравствените щети стават сериозни, като всички представени уважителни причини са неоснователни поради нашето свободно решение.

Раздвижвайки всички тези мисли в себе си, храбро се отправих към Дорнах. Какво щастие, да се катериш по хълма на Гьотеанума в една топла пролетна вечер, сред разцъфналия и напълнила прихода, да слушаш чуруликането на птиците, бълбукането на чистия ручей, да се разминаваш с бузести деца, суетящи се в градините заедно с родителите си!

И така, аз щях да присъствам на събранието на ръководителите на клонове и групи в ЕАО. Съзнаваща напълно, че моята роля е измежду най-скромните и бидейки отговорник на група също така скромна, аз мислех да бъда „малка частичка“ от френското представителство. И какво, нещо невероятното! Освен една двойка от провансалска Дрома, Гудрун Крон и нашата преводачка Гудула Гомберт, аз бях единствена! Изпитах чувство на тъга.

При все това събранието относно работата на клоновете и групите наистина беше добре проведено и обогатяващо. Имаше изказвания от цял свят.

Работи се върху съдържанието и формата. Рудолф Щайнер искаше да се създават форми за антропософската работа. Ако индивидуалната работа е необходима, също толкова необходима е работата в група. Следователно са нужни структури. Ако структурата преобладава над съдържанието (и още повече, ако тя се осъществява чрез някоя властна личност), групата търпи ариманическо влияние. Ако структурата е хлабава, съдържанието може да се разпадне, да стане рехаво: там преобладава повече луциферическата тенденция. Бяха дадени много примери, конкретни и силно поучителни. Генералният секретар на Италия (1300 члена, 30 клона) Стефано Гаспери ни говори за нестабилното равновесие между „консерваторите“ и „революционерите“ и за групата от „винаги недоволни членове“. Според него, в живота на клоновете (дружествата) има голям потенциал за светлина (както впрочем и за сянка). Някои представляват кръгове, без отговорници: намерих това за интересно (форма на бъдещето?).

Защо да се събирате? Тази тема също беше засегната. С развиването на съзнателната душа нараства нашата „антисоциалност“. Ние се изправяме

пред опасността прекалено бързо да осъждаме всичко и да мерим според собствения си аршин. Впрочем, другият е, който ни разкрива на самите нас, откъдето идва важната роля на групата: роля на самовъзпитание, социална роля, защитна роля. Някога дванайсет йерофанта са предпазвали кандидата за посвещение. Днес е необяснимо вниманието, което оказваме на другия: имаме нужда да се подкрепяме в нашата духовна работа. Много често, хората, които се изолират, се разболяват психично или имат тежки проблеми в живота си. Животът на един клон или група е важен за умрелите и, ако е богат, в нея може да се вълплати духовно същество и да дава светлина за духовния свят. Беше разгледана също ролята на групата за гражданското общество и подкрепящата ѝ роля за практическите приложения на антропософията (земеделие, изкуство, възпитание и образование, медицина...), голяма грижа за много отговорници. Клоновете (дружествата) не са остарели форми: те имат носеща роля, но има нужда да бъдат погледнати с нови очи. Според Сергей Прокофиев, те притежават много възможности, които още не са съзрели. Не сме стигнали до края на пътя!

Бих искала да завърша с отбелязване заглавието на лекцията на Сергей Прокофиев „Съдбата на Аз-а в епохата на Етерния Христос!“, която е въведено към темата на годината. Лекцията беше великолепна, сбита и ясна. Може би ще бъде поместена в „Новините“...?

Искам просто да благодаря на управителния съвет за избора на тази тема, една истинска подкрепа за сегашния свят, който ще трябва да премине през много буреносни зони, също както антропософското общество, което е част от този свят.

Мари ле Доре

Превод от френски – Светла Бисерова

Източник – „Nouvelles de la Societe Anthroposophique en France“, бр. май-юни, 2010 г.

ОТ СЪЗНАНИЕТО ИЗОБШО КЪМ ХРИСТИЯНСКОТО СЪЗНАНИЕ

Със сигурност едно от най-важните явления на нашето време е фактът, че ние, хората, все по-бързо и по-бързо ставаме все по-съзнателни. Вероятно днес нищо друго не се ускорява толкова, колкото остротата на съзнанието. Например, ние осъзнаваме, че човечеството представлява едно цяло, всички членове на което са свързани и взаимно зависими. Но така, както се пробуждаме за съзнанието, за общността на природното и социалното пространство споделяно от цялото човечество, ние далече не сме наясно как следва да постъпваме. А и дори да знаем, това съвсем не означава, че го правим...

Способността да се постъпва адекватно не зависи само от степента на съзнание, а също от опита. Тя има индивидуален характер. Впрочем, способността да се постъпва в зависимост от едно съзнателно съждение изглежда се определя от начина, по който е било изработено, доколко се корени в живота и съдбата на съответния индивид.

ХРИСТИЯНИЗАЦИЯ ЧРЕЗ НАБЛЮДЕНИЕ НА СЪДБАТА

За да успеем да поддържаме колкото е възможно по-малка пропагата, разделяща съзнанието ни от нашите действия и следователно да индиви-

дуализираме колкото е възможно съзнанието на днешния човек, нищо не може да се сравни с вниманието, което проявяваме към съдбата (виж „Ръководни антропософски принципи“, стр. 44 и следващите). Без да зная как и защо, моята съдба ме довежда до хора, места и задачи, създава обстоятелства, открива възможности, свързва или разделя. Да бъдеш бдителен и да наблюдаваш по-добре това, което се случва, да говориш за него с другите и да видиш отново как са се оформили събитията и пътищата на живота без да налагаш интерпретаторски схеми, ето кое позволява елементите на подсъзнанието постепенно да бъдат довеждани до съзнанието.

Съзнателното наблюдение на съдбата в собствения ни живот или в живота на някой друг, в един по-тесен или по-широк контекст, е в центъра на антропософската работа и представлява неотложна задача на нашето време. По-добре от всичко друго то позволява да се осъществява в състояние на будност преходът от несъзнателното към съзнателното. Има значителна разлика между повишаването на общото съзнание за целостта на човечеството и факта, че индивидът започва да чувства и да признава самия себе си за член на едно единно човечество. Това е християнско усещане, акт на християнско познание отвъд всяка религия.

Бодо фон Плато

Превод от френски: Светла Бисерова
„Les Nouvelles de la Societe Anthroposophique en France“, бр. Май-юни, 2010 г.

НИШО ПРЕКАПЕНО

Великденската имажинация на Рудолф Щайнер подсказва на Марк Ресол едно разбиране за повишаването съдържанието на CO₂ в атмосферата и за общото затопляне от гледна точка на това къде да се търси средният път между ариманичните и луциферичните сили. Това, което преди Голгота беше мъдрост на делфийското предписание „Нищо прекалено“, днес е необходимост.

За няколко години въглеродният двуокис завладя вниманието на планетата. Всички и във всички обсъждания му приписваха високата отговорност за затоплянето на климата. Фактически, на него се позовават и като че ли той е мярката за истината по въпросите на околната среда. Нещо по-лошо, потребителите все повече могат да си купуват спокойна съвест компенсирайки собствените си емисии на CO₂.

Обаче това неотдавнашно развитие кара да се замисли този, който е тръгнал по пътя на трайното развитие: не е възможно да се вземе насериозно свеждането на връзката ни със земния организъм до този един единствен параметър.

Тогава възникват въпроси и по-специално въ-

просът дали внимаваме да не се поддадем единствено на очевидната логика на материята. Явлението въглероден двуокис не е ли по-скоро показател, отколкото причина за климатичното затопляне? Ами ако е израз на нещо още по-многозначително в развитието на човечеството?

Известна близост с природата ни открива някои отговори. В своята „Великденска имажинация“ Рудолф Щайнер описва както никъде другаде на един език, който придава на тези неща качества на същества, основните тенденции в живота на планетата, тяхната популярност и техните последици за човечеството. Описанието ни кара да навлезем в това, което би могло да се определи като душевно състояние на субстанциите в течение на сезоните. Въглеродният двуокис играе определяща роля в това, което би могло да се определи като душевно състояние на субстанциите в течение на сезоните.

През пролетта, животът съдържа през зимата в лоното на земята започва отново да се разгръща в околното пространство и постепенно да се издига в атмосферата, увеличавайки със себе си сока на тревите, на луковичите, на зародишите и на пъпките и изтласквайки ги да се устремят към периферията, изпълваща се постепенно с топлина и светлина. Въглеродният двуокис придружава скрито това движение на живота към висините. При това се появява полярност, която се разпростира от една страна в земната почва, а от друга – във висините.

ПОКАНА

Виржиния Минева представя новоиздадената си книга **“Моят първи инструмент – блокфлейтата”** на 20 декември от 17:00 ч. в кафето на ул. “Джеймс Баучер” № 77 в кв. Лозенец. Ще бъде показан валдорфският музикален метод за изучаване на един от най-старите пасторални инструменти – блокфлейтата.

ЗАПОВЯДАЙТЕ!

В земята варовикът претърпява разреждането на въглеродния двуокис до едно състояние, което го прави, така да се каже, духовно апатичен, но вътрешно оживен. Така този варовик упражнява невероятна притегателна сила спрямо ариманическите същества. На свой ред те придават на варовиковите формации на земята една жадност, стремяща се да я изпълни с вътрешна астралност, всмукана от висините.

В атмосферата, въглеродният двуокис, когато се издига с пролетната растителност, става обект на особен интерес за луциферическите същества. Те привличат този въглероден двуокис към себе си отвъд сферата на растежа като се стремят той, одухотворявайки се, да се отдели от земята и те да си направят от него етерна обвивка.

Така, тези две крайности предизвикани от пролетния жест на растителността и съответното естествено повишаване на сферата на действие на въглеродния двуокис се смекчават от кръговрата на годишните времена. И всяка година всички надежди на тези ариманически и луциферически същества по отношение на природата редовно биват свеждани до нула.

Тогава защо съществува тази тенденция към повишаване съдържанието на въглероден двуокис в земната атмосфера? Всичко става така като че ли за настоящия период, който човечеството изживява, пролетната полярност не може да бъде резорбирана от останалата част на годината: тя надделява,

като година след година води до повишаване на измеримия CO₂ в атмосферата.

Разбира се, отговорността за това може да бъде приписана единствено на замърсяващите дейности на човека, много често отделящи прекалено много CO₂. Такава е представената и приета навсякъде схема. Тук ще я приемем само частично, понеже е прекалено лесна, прекалено опростяваща и преувеличено разгласявана от медиите и общественото мнение, за да бъде правдоподобна.

Стига да изфиним усета си за по-вътрешна връзка на човека с природата и в действителност изниква едно друго ниво на отговорност, по-не-различно, по-малко вездесъщо. Не става ли очевидно едно нравствено разкъсване на цялото общество на ариманически и луциферически полюси, стига само да обърнем внимание на това, независимо дали става въпрос за изкуство, за образование, за медицина, за хранене, за икономика, и това са само няколко примера. Оттук трябва да се направи само една крачка, за да се види в това един много по-вероятен източник на това явление: душевните състояния на хората, мислите, чувствата и желанията им, изразени или не, са реалности, които предизвикват вълни в природата, и така да се каже чрез симбиоза, я принуждават към крайности. И оттук идва повишаване на CO₂, вътрешен, произведен от самата природа, от съществата, въввлечени в нейната пролетна полярност.

Тези съображения изискват и един друг поглед.

Във „Великденската имажинация“ е описана засилващата се полярност между дълбините и висините. И така, полярните процеси в един организъм имат връзка помежду си като засилването на единия предизвиква, така да се каже, другия. Следователно, ако може да се констатира едно значително нарастване на луциферическия полюс измеримо с прекаленото наличие на CO₂ в атмосферата, не е ли това предупреждение, че нещо става на другия полюс? Не би ли могло това да е едно съвсем външно указание за ариманическо присъствие (или за самото същество Ариман) в земната околност, както космическото развитие предсказва това за нашето време? Въглеродният двуокис би бил само симптом и затоплянето на климата – предпазен оздравителен жест на земния организъм, нещо като необходимо повишаване на температурата, за да се справи с едно чуждо тяло. . .

Каквото и да е това, към всеки се отправя призив за разбиране: във всяко нещо да се намира средният път, пътят, по който ще съумеем наистина да поемем и който съдържа в себе си удивлението, съзнанието и съчувствието.

Марк Ресол

Превод от френски: Светла Бисерова

Източник: „Nouvelles de la Societe Anthroposophique en France“, бр. май-юни, 2010 г.

ЗА ЕФЕС И НЕГОВИТЕ ТАЙНИ

**Който има ухо, нека слуша,
що говори Духът към църквите:
На този, който победи,
ще дам да яде от дървото на живота,
което е сред Божия рай.**

Така евангелистът Йоан предава на хората първото духовно послание в своето Откровение, отправено към ангела на първата от седемте църкви на Апокалипсиса – църквата в Ефес. Защо точно Ефес? Защо инспирираната духовна мъдрост насочва вниманието ни към този древен град в Мала Азия, като представител на първата следатлантска културна епоха?

Самият Апокалипсис е така построен, че всяка от седемте църкви символизира културата на седемте следатлантски епохи:

Църквата в Ефес – Времето на древна Индия, познато ни с отказа от сетивния свят и преклонението пред духовността; Църквата в Смирна – културата на Персия; Църквата в Пергам – това е епохата на навлизане на материализма, на Египет и Халдея; Църквата в Тиатира – четвъртата епоха, Гръкоримската – явява се спасителят Христос, възвестяващ себе си като Син Божий; следва църквата в Сардис – нашата пета следатлантска епоха; Църквата във

Филадельфия олицетворяваща свободната братска любов на Шестата епоха и Църквата в Лаодицея – времето, когато Великият Предводител ще призове всички души, издържали изпитанията на отделните епохи.

Изграждането на самото Откровение става на принципа на числото седем, а като символи на човешкото духовно израстване във времето пред

душата оживяват седемте печата, седемте тръби и седемте чаши на гнева. Самият Йоан нарича своето посвещение „изстъпление чрез Духа“, а начинът, по който духовните истини се раждат пред духовния му взор става чрез имагинативни образи-символи. Величествена е срещата му със Сина Човешки: „облечен в дълга дреха и препасан около гърдите със златен пояс; очите му са като огнен пламък, нозете

му приличат на лъскава мед, а гласът му звучи като много води. В десницата си държи седем звезди, от устата му излиза двустър меч, а лицето му свети като слънце". В посланията към ангелите на всяка от църквите духовното слово прозвучава като апел към душите на хората, които искат да го следват.

Какъв е призивът към църквата в Ефес, кое е истинно и добро в тази човешка общност и кое трябва да се промени? Духовните изследвания ни насочват към славната и невероятна история на града. Ефес е бил един от най-важните, значими гръцки градове в Мала Азия. Разположен е на около 50 км южно от Измир, недалеч от турския бряг на Егейско море. В античността е бил на самия бряг, който с времето се е отдалечил от морето навътре в сушата. Градът е бил столица на Мала Азия и оживен търговски център, гордеел се е с богатата си библиотека и известния храм на Артемида. Думата ефес означава „желан“. Религиозният живот бил чист, изпълнен с преданост и любов към Христос, белязан със силата на вярата и непоносимостта към лъжесвидетелите и еретиците, чиято тогавашна изява била една култова група, наречена „николаити“:

„Зная твоите дела, труда и търпението ти и че не можеш да търпиш злите човечи, и си изпитал ония, които наричат себе си апостоли (а не са) и си ги намерил лъжливи; и имаш търпение и за Мое-то име си издържал и не си се уморил (Откровение 2:2,3).

Но имам това против тебе, че си оставил първата си любов. (стих 4)

Каква е първата любов на ефесяните и защо е загубена? Нали любовта към Бог е била пламенна, изпълваща душата с благодат и с желание за саможертва. Отговор отново ни дава историята. Процъфтяващата търговия и просперитетът на града постепенно отделят човешките души от истинските християнски ценности. Получава се изместване на интересите и чисто духовният копнеж е заменен с желание за светски живот и развлечения. В града все по-често се чува музика и веселбите постепенно завладяват времето на ефесяните. Дори прочутото пристанище на Ефес е занемарено, лошо стопанисвано. Река Кайстер постоянно изсипва наносите си и това улеснява постепенното затлачване на пристанището. Животът продължава, но градът не може да съществува по стария начин. Нещо трябва да се промени, ала промяната трябва да стане първо в душите. Духовният прогрес изисква самодисциплина и морална чистота.

„Спомни си откъде си изпаднал, покаяй се и върши първите си дела“ (2:5)

Хората трябва да си спомнят първата любов – любовта към Бога, да вършат онова, което са вършили преди, отстоявайки духовните истини, да си спомнят по-раншното си посвещение. Така е с всяка човешка душа, всеки има моменти, в които Бог е докоснал душата му, когато се е почувствал пробуден от Духа. Тези моменти дават сила, те са опорната точка в живота, гаранция, че сме на правия път, в истината. Те са първата и единствена истинска любов. В цялото Откровение като лийтмотив прозвучават думите: Който има ухо, нека слуша, що

говори Духът към църквите. Това е призив точно към онези души, чиято карма е да отстояват и живеят в истината, да пренасят езотеричната мъдрост през епохите на човешката история.

„На този, който победи, ще дам да яде от дървото на живота, което е всред Божия рай.“

Дървото на живота е онзи духовен стълб, чиито плодове са одухотворяващите сили на човешката душа, способностите на бъдещия човек.

Когато чете Апокалипсиса, съвременният човек с будна душа онемява в смирено удивление. Колко малко думи, а какво неизмеримо съдържание се крие в тях! Едва ли има друго произведение в езотеричната история на човечеството, създадено чрез средствата на човешката реч, съизмеримо с Откровението! И цялото това словесно духовно богатство достига до хората чрез тихата, скромна личност на Апостол Йоан, „ученикът, когото Исус обичаше“, наречен заради божествеността на словото му „Богослов“.

Апостол Йоан се заселва в Ефес след кончината на Исусовата майка Мария, за която се грижи. Както е записано в житието му, по „божие внушение“ започва да върши и първите си чудеса – възкресява мъртви, лекува неизлечимо болни, ревностно разпространява божие слово, става пример за това, как трябва да се живее в Христос.

Ала възмездие то на злите сили не закъснява. Римският император Домициан заповядва да доведат в Рим прочутия апостол и заповядва да бъде измъчван. Потаят го в съд с врящо масло, дават му да изпие чаша с отрова. И отново става чудо – апостолът остава невредим! Защо се случват толкова много чудеса, защо първото християнско столетие е изпълнено с разкази за тържеството на добротата, милосърдието и правдата? Може би защото в хората трябва да се роди вярата в добрите сили, които са в основата на прогреса, които движат напред нашия свят.

След срещата с императора, Йоан, окован във вериги е заточен на остров Патмос. Един неделен ден му се дава да съзерцава в небесно видение бъдещето за света. Ражда се Откровението. След смъртта на императора гонението срещу християните стихва и Йоан се завръща в Ефес. До края на живота си Апостолът, заедно с предания си ученик Прохор обикаля градовете на Мала Азия и насочва множеството в истинския път в истината и Христос. В година 102 от н.е. Йоан взима със себе си Прохор, изкачват се на висока планина, прекарват три дни в пост и молитва, след което ученикът започва да пише онова, което чува от своя Учител: „В начало беше Словото, и Словото беше у Бога, и Бог беше Словото“. Така се ражда Евангелието на Йоан.

Йоан Богослов доживява до дълбока старост. Умира на около сто и двадесет годишна възраст. Погребан е в края на града, където днес е построена църква. Предсмъртните му думи са „Деца, обичайте се!“ Това е заветът, който той оставя на учениците и последователите си. Учи ги, че това е най-важната божия заповед, която трябва да замени всички други. Днес местните хора разказват, че всяка година на 8 май, когато е кончината на Апостола, от гроба

му излиза ситен прах, който помага и върши чудеса. Защо отново чудеса и то в наши дни? Може би защото все още има души, в които трябва да се роди вярата, която по-късно ще се превърне в познание.

Ефес има още много тайни. Зад всяко кътче с бели руини се крие история, за която днес слушаме само легенди. Човечеството все още не е развило в себе си онези сили, които да го отвеждат към автентичността на Акаша, към истинските събития от древността, ала имаме духовното познание, което антропософията ни дава и което създава в човека правилното фундаментално разбиране за историята на света, за миналото и бъдещето.

В Ефес е прочутият храм на Артемида, който Александър Македонски посвещава на богинята, помогнала на майка му по време на неговото раждане. За съжаление днес е останала само една колона от всичките 120, които са крепели постройката. Тук е и прочутата библиотека на Целзий, античният стадион, театърът който е можел да побере 44 000 души, тук Апостол Павел основава първата християнска църква.

Когато днешният човек разглежда Ефес не само като турист, а се стреми да обхване и запази в душата си изживяването и да го съхрани със силата на духовното познание, разбира, че това е един извървян път, път между духовната история на човечеството и бъдещето, посочено в Откровението. А когато напуска Ефес, измежду скриващите се в скалите бели отломки от древния град остава споменът и възможността за размисъл... Размисъл за първата и единствена истинска любов, която отвежда човешката душа обратно към Духа.

Христина Ангелова

НОВИ ГРУПИ ПО ГОВОРНО ФОРМИРАНЕ

Богдана Вульпе организира курс по говорно формиране и драматично изкуство като теоретичните занимания ще бъдат върху лекционния цикъл на Рудолф Щайнер „Говорно формиране“ от 1924 г. и „Драматично изкуство“ от Мария Щайнер. Практическите занимания ще бъдат върху пиесите на Рудолф Щайнер и други текстове от антропософски автори. Заниманията ще се провеждат:

в София – всяка трета неделя от месеца от 11:00 ч. на ул. „Сердика“ 29, ет.1, ап.1;

в Стара Загора – всеки последен уикенд в Антропософския дом.

По договорка може да има и индивидуални занимания.

За справки и записвания:
(02) 983 18 68; 0885 836 822
bogdanav@abv.bg

В ПАМЕТ НА ХРИСТО КИРИПОВ

Христо си отиде от този свят на 18 октомври 2010 година на 65 години. След тежка операция от напреднал рак на стомаха той преживя много болки и страдания в продължение на една година. Пет пъти стигаше до прага на отвъдното и се връщаше, но на шестия път си отиде окончателно.

За всички нас, приятели, които бяхме около Христо през тази година той беше пример за огромна мощ на духа, смелост и търпение в борбата си за всеки ден живот. По време на боледуването си издържа невероятни изпитания: всяка хапка храна, а накрая всяка глътка въздух, всяко движение бяха за него мъчение. И въпреки всичко той даваше кураж на нас. На въпросите: „как си днес?“, отговаряше – „грехота е да се оплаквам“, или „всичко е в ред“, а в последните си дни – „Добре в рамките на възможното“.

Христо казваше, че животът му се дели на две части – преди и след запознането с антропософията. Рядко съм срещала антропософ с толкова задълбочен и блестящ ум с проникновена, аналитична мисъл. Той често напомняше, че мисълта винаги трябва да стига до края, до целта.

Христо си отиде от този свят преждевременно, точно когато трябваше да се реализира като духовен учен. Той беше проучил основно библията, талмуда и корана и в сравнителен аспект, с проникновен анализ беше достигнал до много важни научни прозрения за влиянието на трите религии в наше време. Беше готов с написването на книга в това

направление.

Христо Кирилов беше не само задълбочен, духовно образован антропософ, но и много талантлив писател. За жалост мечтата му да издаде сборник с новели и разкази не се осъществи. В електронното списание „Литернет“ са публикувани само разказът „Яма“ и новелата „Рахне“*, по която прочутият кинорежисьор Костурица искаше да направи филм.

Христо има много приятели, които го обичат и ще го помнят като извор на светлина, жизнерадост и оптимизъм. Той винаги ще бъде пример за нас как достойно, с издръжливост, мъжество и силен дух да приемаме нашата съдба.

Вечна ти памет скъпи приятелю!

Доц. д-р Иванка Кирова д.м. и
Михаил Кендеров

* http://litenet.bg/publish14/h_kirilov/index.html

ДА СПОМЕНЕМ ХРИСТО КИРИПОВ СЪС СВЕТИНА В СЪРЦАТА СИ

Точно както в окултизма се изучава как се осъществяват кармичните връзки и взаимоотношения според законите на кармичната необходимост, точно по този образец се осъществи нашата среща с Христо Кирилов. При една от редовните сбирки на група „Михаил“ в дома на Светла Бисерова, един ден се появи нов за мен човек, когото обаче всички отдавна познаваха и посрещнаха с голяма радост. Наричаха го „моряка“.

Оказа се, че живее недалече от моя дом и сближаването ни последва като естествен процес. С изненада открихме, че въпреки различията в професия, жизнен път и занимания и двамата бяхме извървели дълъг път на духовно търсене изучавайки широк спектър духовни източници преди да се срещнем с антропософията. Негов приятел, антропософът Виктор Лозанов го беше въвел в пътя на Духовната наука.

Все по-задълбочаващото се приятелство между Христо и мен се базираше не само на нескончаемите ни дискусии в антропософска посока, но и в търсене на сходство и споделяне на онова, което бяхме придобили като знания и насока и от други духовни източници. Тъжен беше фактът, че можеше да бъдем заедно не повече от два-три месеца годишно, защото той отново и отново се впускаше в

своите корабоплавателни ангажименти.

При следващото му връщане в България, заедно посещавахме курс по арт терапия в столичната библиотека воден от Светла Бисерова. Там, на този курс се срещнах и запознах също и с д-р Жана Кирова и съпругът ѝ Михаил Кендеров, но Христо не присъстваше на тази лекция и пропусна това. Още от първата ни среща със Жана веднага разбрахме, че тя беше кармично предопределена и от този миг бяхме неразделни. След като се преоткрихме, месеци наред с часове се разхождахме из Южния Парк разговаряйки върху антропософски теми и книги.

При следващото завръщане на Христо в България по време на един от нашите задълбочени и нескончаеми разговори, неочаквано за самата мен го прекъснах и заявих: „Трябва веднага да те запозная с едни интересни хора, също антропософи – Жана и Мишо – чувствам, че това е необходимо. Сродствените и полезни хора обединени в единомислие трябва да се познават.“ Няколко дни по-късно ги запознах и, както не само предполагам, а и бях убедена, между тях от първия миг се отключи извор на непрестанна радост и обич. Установи се едно приятелство и в двете посоки и кармичната необходимост, която получи израз в това четиричленно задушевно приятелство беше явна.

От този ден, времето в което Христо пребиваваше в България, ние четиримата използвахме всяко възможно време да бъдем заедно – излети в планината, на вилата в Томпсън, планирани срещи с приятели по домовете, все празници за нас, които Христо увековечаваше с много общи снимки, Мишо пък рецитираше стихове от последните си вдъхновения, а одухотворените разговори просто не намираха край.

Богатата ерудиция на Христо и изключително заложеното у него съзнателно отношение да се радва пълноценно на благата на земния живот, някак си естествено го превръщаше в център на внимание и душа на компанията. Всички антропософи, които го познаваха ще се съгласят с мен, че появата му и участието му в нашите среди винаги бе посрещано с въздушевление и радост. Още, Христо притежаваше писателски талант и мощно мислене, чрез което успяваше да подреди събраните си в дадена област житейски преживявания или антропософски знания в добър последователен ред с дълбоко духовно съдържание. Членовете на АОб имат известна представа за Христо Кирилов от поместените в нашия вестник негови забележителни статии (последната беше публикувана в бр.29 на вестника: „Християнство. Ислям. Корени на ислямския тероризъм“).

В последните години и четиримата бяхме напълно осъзнали ценностите на нашето приятелство и какви перспективи и творческо поле за работа се отваряха пред нас, ако обединим и канализираме уменията си в духовна посока. Затова, постоянно го увещавахме да спре пътуванията си, тъй като отдавна беше отбил бащинския си дълг към деца и семейство и сега беше време да приложи необикновено богатия си житейски опит, антропософските си знания и писателска дарба в действие, с които би бил полезен и оценен от света.

МЕДИТАЦИЯ

/ На Христо /

**Потъвам в безмълвие.
Не в забравата и безнадеждност –
сиянката ми в светлината изчезва.**

**И се разтварям в света,
вечността ме обгръща.**

**Когато си тръгвам от тук,
отвъд се завръщам.**

Ясно и просто е.

**Колкото прости –
толкова и мостове.**

**Тялото все по-тежи,
все по-олеква душата,
а Духът ми свободно кръжи
и в двата свята.**

Михаил Кендеров,
18.09.2009 г. Томпсън

С такива ентусиазирани планове за съвместна дейност прекарвахме престоите на Христо в София, обаче Съдбата, миналата година през октомври ни показва „затворена улица“ – Христо се разболя.

Привилегия на д-р Жана Кирова е да опише неговата едногодишна борба със смъртта и дълги страдания, тъй като тя прекара цялото това време неотлъчно до Христо, и като лекар, и като скъп при-

ятел и не случайно Христо я определяше в този мрачен период, като свой „ангел-хранител“. Лично за мен, освен светлите спомени за споделена радост от мислене и разбираня, Христо остави най-взхитителния пример за мъжество и самообладание, без оплакване от страданията си. Въпреки цялата безнадеждност в неговата болест, силата на духа му направи почти невъзможното в опита си да се

пребори със смъртта, не просто заради вкопчване в земния живот, а заради волеизявата на собствения му дух, да опита своята сила. Нека споменът за Христо носи не тъга, а светлина в душите ни.

Лиана Антонова

СПОДЕПЕНИ МИСЛИ

Мили приятели, искам да споделя с вас нещо, което отдавна намира в душата ми и от една страна ме измъчва, а от друга поражда една идея, която се нуждае от хора, с които да я споделя. Позволявам си да я изложа открито, като се надявам да ме разберете, без да приемете, че искам някого да поучавам.

При всичките ми занимания в клонове на Антропософското общество в Австрия, в работни групи, в семинари отчасти в Германия, отчасти в Швейцария, след първоначалното поглъщане на всичко предложено ми, докато още бях начинаеща и след изживяване на възхищението ми от различните лектори, (което и досега съм запазила), също и с увеличаването на прочетените книги от Р. Щайнер, в мен бавно започна да се прокрадва една неудовлетвореност.

Започнах да си мисля, че това положително означава, че съм встъпила в един друг период от моето развитие и това ме доведе до въпроса:

Какво ми се предлага от лекторите, които идват от различни държави, от различни институции? Разглеждах полученото от тях и си отговарях, като вземах предвид пораждащото се в мен съпротивление:

1. *Те преразказват това, което са прочели.* – Започнах да си мисля, че е по-добре сама да си го прочета от извора, а и в доста случаи го познавах.

2. *Те излагат прочетеното от различните лекции, избирайки отделни изказвания и свързвайки ги в една определена тема.* (например Соломоновият храм, проблемът за расите, храненето и пр.) – Това, разбира се, ми спестява доста подробно четене и свързва неща, които досега не съм знаела или не съм ги привеждала в такава взаимовръзка.

3. *Те излагат собственото си разбиране и изживяване.* – Това е прекрасно и ценно на всеки етап от пътя за опознаване на човека и света чрез духовната наука. Това спестява лична работа, дава ми импулси, ако се е получило някакво несъгласие в душата ми да се разровя в Събраните съчинения и в крайна сметка е пример за подражание.

При всичките тези неочаквани плодове, при някои лектори заспивах. Е, не буквално, ама понякога трябваше да се щипя, или да се бода с върха на ноктите, за да се държа будна чрез болката. Много от нещата вече знаех и всъщност често не идваше

нищо ново, а понякога идваше и груби, (според мен) грешки, които после в обсъжданията се въздържах да коментирам или защото въпросният лектор беше дългоуважаван антропософ и аз не знаех под каква форма да поднеса корекцията, или защото просто не ми стигаше кураж, понеже признанието на авторитета му, което му се поднасяше от страна на слушателите, щеше да застане срещу моите аргументи. В най-добрия случай, само няколко души щяха да ме разберат и вместо да ми представят насрещни аргументи, просто щяха да си мълчат и най-много после в коридора щяха да ме поздравят или да кажат, че не са ме разбрали (разказвам го от опит). Към това се присъединяваше и това, че нямам дар слово, което може да се включи по поръчка, а само в по-интимен разговор и че изпитвам сценична треска, когато трябва да говоря пред много хора. А и немският ми език ми слагаше камъчета, за да ме препъне, когато ставаше горещо.

Тормозеше ме още нещо. Хората просто още по-малко от мен имаха куража публично да кажат, какво мислят по дадена тема. Имаше си няколко куражливи, които винаги се обаждаха. Предварително се знаеше какво ще кажат и, преди всичко, как ще го кажат и колко дълго ще говорят. На други не се чуваше гласчето. После в коридора се разпалваха коментари и беше особено интересно да се узнае, колко много ценни неща знаеха тези, които вътре мълчаха.

Така с течение на времето все повече се убиваше ентусиазмът ми да отивам на сбирките. Обвинявах се, че не бива сама да работя, нали Р. Щайнер казва, че човек сам може да победи негативните влияния на Луцифер, а на Ариман само в група, само заедно с другите.

Другият проблем, който се втъкаваше във всичко, което ставаше, беше и си е постоянно на лице – разгръщането на личния елемент, свързан с човешките взаимоотношения. Прекалено много лични симпатии и антипатии, прекалено много негативна критика, при която прозира, че се прави за изпитване на усещането за собствената цена. – „Е, нали щом другите са достойни за критика, аз всъщност съм по-добър от тях.“

Това увлича и човек забелязва, че сам се заразява. Понякога сам започва такъв разговор, подхлъзвайки се в тази посока, въпреки предварителните си намерения да е изпълнен с добри чувства към ближните си, но вместо да срещне неодобрение, среща готовност за обмяна. Този процес, безобидно започващ с малките ключки след сбирка, прераста и взима понякога гротескни размери,

като става злободневна тема на много дори лични срещи и дори се разгаря в недостойни за духовната същност войни даже и в обществото-майка в Дорнах. Най-лошото е, че в повечето случаи той остава несъзнаван или засягащ само „другите“.

Не мисля, че някой от нас може напълно да се изключи от тази проблематика, която изобщо се разгръща в нашата комуникация, че също и в нашия антропософски интернет форум.

Ние все още не можем да обуздаем личния елемент и в нашата антропософска работа да станем безличностни, като уважаваме свободата на отсрещния да каже нещо умно, което може би в момента не разбираме или го разбираме едностранно; да каже дори нещо глупаво, което ако преценим, че наистина е глупаво, все пак вече сме научили нещо, – ако ще да е, че казаното е просто безсмислица.

Ние критикуваме или говорим за това, понеже ни вълнува, (както и аз правя това в момента, макар че не искам да звучи като критика, а само като споделяне на проблем, който и мен засяга). Но как да си помогнем един на друг да овладеем този личен елемент, но не само лицемерно, слагайки маска на лицето си, когато заставаме един пред друг, а в душата си да се опитаме да застанем чувствено *неутрални*, изслушвайки какво казва другият.

Има една максима, не мога да дам цитат, но тя се разглежда в много лекции. „Това, което се изпречва пред мен и особено разтърсва душата ми, се намира в самия мен.“ Моят аз не се намира в границите на моята кожа, а в това, което ме заобикаля. Всяко нещо, което идва като нещо лошо срещу мен, всъщност е мое собствено качество, което просто не съзнавам. То може да се представи под външен образ, *различен* от този, който се намира в моята душа, но същността му е еднаква.

Трогателно ме разтърси изказването на един антропософ (за мен от голям ранг, който е един от моите учители). Той се опитваше да разбере, какво в душата му съответства на хаоса, който жена му създаваше в домакинството, след като сам беше такъв жрец на реда. От този момент и аз започнах да търся приликата на това, което идваше към мен отвън и това, което му съответстваше в моята душа и бях неприятно изненадана от някои открития.

И така, аз направих доста голямо въведение, моля за извинение.

Тези споделени мисли и още много други бавно създаваха в мен копнеж за работа в група, но по един различен от познатия ми досега начин.

Досега в групите винаги имаше по един водещ, един, който обикновено беше по-начетен, чието

мнение се считаше за меродавно и когато някой кажеше нещо, погледите се отправяха към него за присъда или потвърждение. Понякога не беше един, а двама трима „корифеи“.

Макар че и тази работа все още ми донасяше плодове, започнах да работя и според моите представи в малка групичка; наистина съвсем малка, от 3-ма души, понякога смалваща се до двама или увеличаваща се до 4-ма.

Моите представи за групата са тя да представлява един *голям мозък* и всеки участващ да работи в нея по начин, подобен на този, който излагам. Не че искам да дам някакъв определен модел за работа, а да изкажа като идея, каква е моята представа. Всяка група си има и трябва да си има свой собствен метод, аз искам само принципно да споделя това, което отдавна ме занимава.

Например, да започнем да работим по дадена книга, да кажем: За Свободното масонство. Вътре са дадени 2 легенди, в които се крие мъдрост от невероятна дълбочина и тълкувания от Р. Щайнер. Това са лекции и в тях има доста пропуски и грешки на стенографите или на записвалите бележките. Участниците са ги записвали, доколкото са ги разбрали и четейки ги човек трябва да напегне до болка мисловните си сили, първо да открие грешките, (което само по себе си ги укрепва), второ, да приведе в една обща взаимовръзка разказаните факти от всички лекции, - едни и същи неща са дадени по различен начин в отделните лекции, както изобщо е обичайно за Р. Щайнер - и трето, към тях да прибави и придобитото досега от други лекции собствено разбиране относно тази тема.

Не се касае, да могат да се преразкажат. Който има добра памет и дар слово, може да направи това съвсем лесно и въпреки това да не ги разбира.

Става въпрос всеки от групата да се опита, да си създаде една изчерпателна представа в процеса на работа. Да си изгради една структура, която може да има и картинни елементи, даже някакъв обем и човек да има чувството, че вътрешно може да я докосне. Да се опита да я постави пред себе си (първоначално всеки сам) и когато някой му каже нещо във връзка с тази представа, (която и той самият гради в момента в мислите си), например някакъв цитат, не да се опита само да го разбере, а да помисли в каква връзка стази представа, която в момента изгражда, е цитираното от Р. Щайнер изказване. Просто вътрешният поглед да се обърне към тази представа, която непрекъснато да се доизгражда с мозайчни камъчета, взети от други лекции на Р. Щайнер, но само, ако е разбрано, че даденото камъче пасва към нея. За това може да се посегне към други, вече самостоятелно изградени представи, да се вземе от това, което споделя другият от групата, което идва или от неговото собствено разсъждение върху казаното от Р. Щайнер или от цитат, който в момента изплува в неговото съзнание. Ако погледът е насочен към изработването на тази представа, в този момент вниманието ще се спира само на това, което може да се намери като подходящо в изказването на другия човек. То няма да се отклони към неговите добри или лоши прояви в момента

или в миналото и чувствата също ще са обърнати само към величието на тази представа, защото тя ще започне да става отражение на една истинска действителност. Ако е поставено едно неподходящо мозайчно камъче, то ще може да се изхвърли в течение на работата или при друга среща, защото може би камъчето поднесено от другия работещ в групата ще е оценено като по-подходящо. Нужно е само едно: В момента вниманието да е насочено само към *съдържанието* на този процес, а не към всичко, което го заобикаля. Тази представа ще става все по-богата във всеки участник и все повече ще се превръща в една обща представа, защото когато все повече става едно отражение на истинската действителност, тя все повече ще се приближава към представата на другия участник в общата работа и ще се покрива с нея. Когато този процес наистина се извършва по този начин, ще се получи едно оощаствляващо чувство на взаимност. Имъквам една малка скоба от личен характер: Имала съм подобно изживяване, когато при концерт, оркестърът и публиката започват като че ли заедно да вибрират, което не винаги се получава. След такова представление лицата на колегите светят и всички са радостни и приятелски настроени един към друг, че даже и към диригента, с който най-често са в конфликт.

Това общо чувство, самото то отстранява личния елемент. А само се иска, идвайки на сбирката, човек да се опита да влезе в същността на темата, да се ограничи с кратки изказвания, да почувства кога е надхвърлил времето за изказването и пренатоварил вниманието на слушателите си или се е отклонил от темата. Дори и в паузата би било „антропософски“, ако се запази настроението и концентрацията на мислите, като те все още останат свързани със самата тема, а не да се разводнят с всичко останало, нахлуващо от външния свят. Добре е групата да остане потопена в създадената вече атмосфера, изпълнена с определена духовност, а не да се привлекат съвсем други духове, противопоставящи се на работата в момента.

И понеже при сбирка от повече хора, това е трудно да се постигне, аз си представям една кръгла маса, една обща работа в самия антропософски интернет форум. Въсщност един форум, но от друг характер, изчистен от лични коментари, а само концентриран върху същността на зададен въпрос или работна тема.

Не да се коментира какво е казал другият и какво е казал, и да се предполагат мотивите за неговото изказване, а всякакъв коментар да се изключи и да се вземе само мозайчното камъче от изказването или от цитата на другите, ако човек го намери или смята, че го е намерил. Ответното изказване би трябвало да съдържа само пряко свързано с темата съгласие, потвърждение, опозиция или отблъсване, а не то да се прехвърля върху личността или нейни качества, недостатъци или просто лични мнения.

Не мнения са необходими в една такава *чиста* антропософска работа, а стремеж за разбиране, стремеж да се остане в областта на самата тема и да се обогатява собствената представа.

Ако даден принос не засяга пряко темата и напуска нейните граници, не е нужно да се коментира, а да се игнорира. Добре е да се задават въпроси за собствено изясняване на казаното, за да не се получават криви разбирания или недоразумения, или просто за попълване на липсващи или в момента не искащи да изплуват от паметта факти. Но всичко това само в границите на темата, по която се работи.

Така не ще бъде важно и кой колко знае, кой какво образование има, кой колко книги е прочел, кой по-добре мисли, кой по-добре говори. Всичко това са атрибути на отделния човек, но те отстъпват на заден план в общата работа. В нея ще е важно, какво в момента се появява в мисленето на даден човек като една интуиция и какво той може да положи като жертва на олтара на общата работа в *този момент*. Тук голямото и малкото във външен смисъл напълно загубват своето значение. Нека си припомним народната мъдрост в поговорката „Едно мъничко камъче може да преобърне колата“ или в приказката „Дядо дърпа ряпа“, където силата на мишлето в момента, когато е необходима, допринася да се завърши цялото, да се получи единството. Ряпата е извадена.

Чисто човешкото контактуване, трябва да остане за срещи с личен елемент, просто по човешки, където няма да липсват даже и злободневките. Пак искам да спомена едно лично изживяване. Съдбата ме отведе в Северна Германия, където лекторът на семинара беше един от моите учители, от когото също много научих. Той беше дребен на ръст. Когато беше лектор или водеше уроците на Висшата школа, стоейки на пулта, аз имах чувството, че израства пред очите ми. Цялата му осанка придобиваше нещо различно, почти величествено. След това на масата, а и в задушевните надвечерни часове, той много обичаше да разисква злободневни теми. Това правеше с истинско задоволство и се разтапяше от удоволствие да разкаже нещо за някого и да има кой да го слуша. Тогава той седеше, свил се на стола и имаше съвсем друго излъчване. Двете заедно го правеха цялостен човек, с величие и с недостатъци.

Нямам предвид веднага да победим чисто човешката си, пълна с недостатъци страна, която си има своята прелест, но да можем да разделяме нашите две същности, както е подходящо в дадената ситуация.

Струва ми се, че ако се научим да работим заедно по подобен начин, (той винаги може да се обогати с предложения и с личен пример, които сами ще се породят в процеса на работата) ще изпитаеме това истинско чувство на взаимност. Подобно чувство сега се изпитва „на чашка“ или при слушане на музика, или в изживяването на природата в един прекрасен слънчев ден, или при двама влюбени. Ако успеем да го изживеем в нашата работа, мисля, че едва тогава ще изживеем какво иска антропософията. Това ще бъде един *общ* творчески процес, който *ще създава в момента*. Смесът на общата работа, според мен, не е всеки сам поотделно да разбере и почерпи нещо от лекторите и изказванията на сбирката, с което да обогати съдържанието,

което е складирал в себе си (това е една предхождаща степен), а да се получи *един общ, пораждащ се в момента продукт, стоплен от едно общо чувство на взаимност*. Мисля, че за това ние българите имаме особени предпоставки. Първо, все още изпитва-

ме едно естествено чувство на близост и второ, все още нашето мислене е запазило своята склонност към образност. Остава да възприемем по-добре развитата при западните народи способност за концентрация и за изграждане на строго контурирани

понятия, т.е. за работа по същество. Когато ги обединим още и с изискващата се за това сериозност, ето че сме хванали бялата лястовичка.

Нели Спиридонова-Хорински

ДА ПОГОВОРИМ ЗА РАБОТАТА С БИОГРАФИЯТА И ЗАЩО Е НЕОБХОДИМА

В потока на времето, в огромната река на живота, ние усещаме ясно, че другите хора оказват влияния върху нас и ние – върху тях. И тъй като ние, хората, сме започнали да чувстваме все по-голяма самота, а взаимоотношенията ни все по-често се разграждат и имаме нужда да ги обновяваме, нещо пред което се спираме в безпомощност, ние се нуждаем да осъзнаем връзката си със света. Дали сме я загубили и в какъв смисъл?

Отдавна вече сме се отдалечили от духовния свят (за чието съществуване нямаме дори предчувствие) като вече даже не усещаме тази дълбока вътрешно-присъща, разбираща се от само себе си връзка с религията, която са имали нашите деди.

Старите семейни отношения са се разпаднали, принадлежността към фамилия и народ се усеща много по-слабо. Развитите комуникации ни правят все повече граждани на света, а заседналият градски живот все повече ни откъсва от природата и земата.

Искаме да бъдем все по-индивидуализирани, да бъдем все повече самите себе си, но копнеем също да преодолеем самотата, да осъществяваме истинска среща с другите.

След като опознаем себе си, как да опознаем другия?

Първоначално чрез **биографията**, която е уникална за всеки човек! Нито една човешка биография не се повтаря. След това – чрез запознаване със законите на **първообраза** (архетипа), като събудим в себе си истински **интерес** към другия човек, изпитвайки възхищение пред неговата уникалност, към неговата житейска история. Така бихме могли да открием нови форми на взаимоотношения, които да похранят живота ни с необходимите жизнени сокове.

С разбирането ще дойде и истинският съзнателно провеждан разговор, който съдържа обединяващ елемент и с чиято помощ ще изграждаме мостовите между себе си и световите, между себе си и другите.

В Гьотевата „Приказка за зелената змия и прекрасната Лилия“ кралят пита змията: „Какво е великолепно от златото?“ Тя отговаря: „Светлината“. – „А какво е по-освежаващо от светлината?“ – „Разговорът“, отговаря тя.

В непрекъснатия процес на живота нашият гений и способностите ни идват от **миналото** в настоящето, чрез работата върху себе си и срещите

и сблъсъците с другите прекрачваме в **бъдещето**, а бъдещето идва към нас в настоящето като сянка или лъч светлина. Така минало, настояще и бъдеще винаги присъстват заедно във всеки миг.

Колкото повече се борим да **развиваме способностите си**, толкова по-богата жътва ще пожънем за бъдещето. Но за това е необходима **съзнателна работа**, а за съзнание е необходимо **разбиране**. Колкото по-добре разбираме себе си, своя житейски път, загадъчните събития и обстоятелства от своя живот, толкова по-добре ще разбираме и другите. Какво им дължим, какво са ни дали, с какво взаимно се определяме и се ограничаваме. Така, тъй чейки нишките на своя живот, ние ги вътъркаваме в общата тъкан на **съвременното общество**. А **историята на човечеството**, неговата биография се отразява във всеки отделен човешки живот.

Неизброими са формите, които приемат индивидуалните човешки биографии. Те са сложни, динамични и изпълнени с възможности. Но докато не започнем да работим съзнателно с **историята** на своя живот, с биографията си, ние не можем да стигнем до **дълбоките причини** и движещи сили на отделните елементи на живота ни.

Защо кризите идват при всеки човек в едни и същи етапи от живота? **Как** да извлечем от дълбините на душите си скритите **мотиви** на нашите постъпки? Самопознанието не ни блазни особено, защото най-вече могат да излязат нежелани неща. Страховете ни спускат завеса пред вече извървения път, а също и пред пътеката в краката ни.

Но, ако осъзнаем, че да се научиш да виждаш ясно и смело разгъването на живота си, означава твоите спомени да станат **обективни**, ще подготвим пътя за срещата си с **Пазака на Прага** (в посвещение или при смъртта). Така, призивът „Човеко, познай себе си!“ придобива конкретен смисъл.

Ако разглеждаме живота си като **произведение на изкуството**, ще съумеем красиво и хармонично да вътчем в него цветовете и нюансите, декоративните мотиви, като развиваме, разгъваме и непрекъснато **трансформираме** различните теми на този живот. Но първо трябва да ги открием и разберем! Защо? Защото в процеса на индивидуализация усещаме все по-остро голямата **самота**.

Как да преодолеем самотата? – Опознаване на собствената биография, интерес към другия, неговото опознаване, разбиране, нови отношения, диалог.

Нека се научим да разговаряме с ближните си, с живите и неживите неща, с природата, с Вселената, със себе си и с неразораните полета на душата си. Да се опитаме да отговорим на загадките в живота си, на хилядите въпроси, които напират отвътре и

отвън, от съдбата. Да надживеем нещата, които не зависят от нас, да проследим пътеката на нашата лодка в реката на живота, посоката, да отгатнем неведомото, ако е възможно, да потърсим истинската свобода във вътрешната духовна работа, която извършваме в необузданата част на сърцето си. Да проумеем забързаната и нетърпелива младост, деятелната творческа зрялост и всепрощаващата, прозорлива старост. Да станем по-силни!

Същевременно това са първите стъпки към опознаването и разбирането на Кармата. Този процес е дълъг и трае цял живот, но и най-дългият път започва с първата крачка.

Ако искате да извървите първите стъпки в тази посока, можете да се запишете в практичните курсове по **работа с биографията**.

Телефон за контакти и информация:
(02) 988-01-78, Светла Бисерова

ДИАПОГ С ЧПЕНОВЕТЕ НА АОБ

В последните 5-6 месеца се занимавах с „Основополагащата медитация“ с няколко източника на информация, както и със седемстепенния път на следсмъртното битие на душата и седемстепенния път на християно-розенкройцеското посвещение от Сергей Прокофиев, а също така и с работата на Духовните йерархии с дотук споменатото, но особено с езотеричната космология на тяхното местоживееие и отделно сферите им на действие в планетарното пространство и звездния свят (извлечено от трудовете на Вили Зухер и д-р Рудолф Щайнер). В този дълъг процес на осмисляне и сумиране на информация, бях очарована за себе си от това, което най-накрая успях да подреда в представите и знанията си, но си дадох сметка и за нещо друго. Без известни знания по астрология и то в по-дълбок езотеричен аспект, не би било възможно антропософът да си изгради едно правилно и пълноценно езотерично и космологично разбиране по теософия – четене на звездната писменост – и на гореспоменатите теми. Затова, като жест на добра воля, предлагам на желаещите от цялото антропософско общество членове, да изнеса поне две кондензирани по съдържание лекции, за елементарно астрономично и астрологично разбиране на хелиоцентричната и геоцентричната схема на нашата слънчева система и сложно изградените взаимовръзки на планетите и сферите им в различните области на Духовния свят с космичната дейност на духовните йерархии по отношение на еволюцията на човечеството. Тук

трябва да отбележа, че тези лекции ще бъдат изнесени само пред антропософи, защото дълбоко езотеричният им характер не би бил достъпен за разбиране от неантропософи. Допускам, че някои от вас ще кажат: „Защо просто не го напише?“

Защото за написването ще ми отнеме много повече труд и време, отколкото ако го изговоря, а освен това, ако е просто написано, пак няма да е лесно за разбиране без известна подготовка. От друга страна такъв сумиран труд, не е за масова консумация, а само за който истински я търси. Освен това, Рудолф Щайнер много пъти ни е напътствал и е подчертавал значението на астрологията и знанието за звездите. В края на живота си той описва новото творческо отношение на човечеството към звездите, за да можем в едно по-далечно бъдеще да преживеем, но в пълно съзнание, звездните приятели край нас и да бъдем сътрудници на звездите.

Моля, нека ако има желаещи да се запишат да се обадят на Васил Назъров (0887 817 417, nazarov@aobg.org), за да преценим струва ли си усилието за организацията на едно такова мероприятие.

Лиана Антонова

МАПКИТЕ ГРУПИ

В Стара Загора се появи нова работна група през март. Тя не прекрати дейността си през лятото, както правят повечето групи. Повече от половин година участниците в групата за образованието се събират всеки петък в антропософския ни дом. Групата е в процес на формиране и засега се ръководи от Павлина Николова, специалистка от Валдорфския семинар. Останалите участници са учители, родители и социални работници. Първите четири лекции, които те изслушаха бяха за темпераментите, а следващите три – за седемгодишните цикли. В края на втория месец беше потърсена новата тема и новите форми на участие, споделени бяха очакванията и намеренията на членовете на групата. През следващите няколко седмици се разглеждаха приказките на братя Грим: „Железният Хайнрих“ и „Морското свинче“, а лекцията на Павлина Николова беше за принципите и техниките на разказването във валдорфското училище, приложими в различните възрасти. След което групата излезе от теоретичния си етап и се насочи към други търсения. Идеята на теоретичната част от работата беше да допринесе за изграждането на нов поглед към потребността на учениците от духовна храна, както и към техните индивидуални и възрастови особености. Друга много съществена страна от работата на същата група бяха практическите занимания във всеки последен петък от месеца: боядисване на вълна, работа със сух и мокър филц, кошнички, възглавнички, цветя и други.

Според Павлина Николова, хората имат голям интерес към практическите занимания и този интерес би следвало да се поддържа през следващите

етапи от развитието на новата група. „Това, което аз усетих в процеса на формирането на групата, - споделя тя - е необходимостта да се преодолее инерцията на всеки участник, който да поеме отговорност и инициатива за съпринадлежност към работата на такава група. Но за мен все още е голям проблем да си изясня каква е конкретната обществена заявка за модернизация и усъвършенстване на образованието, защото не можеш да подадеш нещо, което не е поискано. А изясняването на такава обществена заявка е възможно чрез обединяването на учители, родители и педагози в една ритмична, задълбочена и последователна работа. И няма нищо лошо в това, че в процеса на работата се появиха хора с чисто консуматорско отношение, защото техните потребности са жалони по пътя.“

В началото на октомври се състоя първата среща на групата с родители и бъдещи майки, които потърсиха съвети за организиране на курсове за родители. Някои от гостите изразиха недвусмислено намерението си да участват в полагането на основите на една валдорфска детска градина в Стара Загора.

Засега най-сполучливата инициатива, възникнала от тази малка група е безкористната работа на Катя Абаджиева, която два пъти седмично посещава дом за деца без родителска грижа. Групата на Катя се състои от 8 деца между 9 и 12 години, които се обучават да свирят на блок флейта. Техните занимания започват винаги с приказка и продължават с музикални упражнения. Всяко дете си има своя песничка, която всички изсвирват заедно всеки път. Високо квалифицирани учители по музика оказват методическа помощ на Катя в нейната благородна мисия. Тя е много самокритична и самовизискателна, според нея децата не развиват музикални способности, а се забавляват. Вниманието им е крайно неустойчиво, чрез музиката те се концентрират и преодоляват някои препятствия при изграждането си.

Може би останалите участници в новата старо-загорска група за образование ще намерят своята инициатива, следвайки Катя Абаджиева. В следващите седмични срещи ще се потърсят очертаванията на новата творческа програма на групата за образованието. Според Павлина би било добре да се работи известно време само върху рисуване на форми по книгата на швейцарския учител Петер Бюхи. Авторът на „Рисуване на форми“ е валдорфски учител и организатор на семинари за учители в Русия, Украйна и много европейски страни. В своята книга той разкрива как с помощта на рисуването на форми могат да се развият силите на формообразуването и възприемателните способности. Преживяването на формите и техните елементи води до задълбочаване на възприемането на формите и усилване на сетивната дейност. Книгата на Петер Бюхи се превежда от руски език за целите на групата. В творческата програма на тази група непременно ще бъде търсено едно практическо занимание, съпътствано от теоретичната работа.

Веселина Велкова

СПОДЕПЕНО ОТ ГРУПА „АРИАДНА“

В групата „Ариадна“ често си говорим за смъртта. Търсим в собствения си живот моментите, в които сме изживели смърт. Изграждаме връзката си със смъртта и с „тъй наречените мъртви“. Разглеждаме картини-имагинации и ги полагаме в душата си като семе. Спомняме си, размишляваме, споделяме и се опитваме да разберем... Поливаме семето, за да порасне. Подготвяме се...

Земята е гробище.

Земята е осеяна с кръстове.

И аз ще остава тук моя труп.

Но до кръста си спомням Онзи кръст

И Неговия възкръснал дух

И едва сега душата ми – освободена

Минава през дъгата.

А оттам ме посрещат

Същества от светлина

И мечтата детска става реалност,

Дъгата и мен преобразява в

Светлина.

Диана Ботушарова

Смъртта?! Всъщност тя ни дарява с ново начало, с истинския живот в Духа!

Душата е излетяла като пеперуда. Пашкулът е празен и сега целия космос е неин.

Лети нежната, малка душа и търси своето ново място под Слънцето.

Смъртта ни дава правото да бъдем свободни от земното притегляне.

Тя иска да ни научи на нови неща, които ще ни потриват после за нашето бъдеще.

За нашето утре когато слезем пак на скъпата ни Земя. И така докато свят светува:

Ту долу – ту горе в безкрайното, необозримо и трудно обяснимо издигане по спиралата на живота!

Смъртта е наш приятел, тя иска да се разплатим!

Кармата ни трябва да бъде приведена в движение, За да можем да вървим напред към светлината и да се възвисяваме в Духа!

Смъртта дава началото на нашето безсмъртие...

Вихра Каланишева

Свободен съм. Достигнах края

На тоз безумно уморителен живот.

И тръгвам – накъде – не зная,

Но вярвам – към прегръдката на Господ Бог.

През взора ми прозира Раят –

Да го достигна съм готов.

Дано пътеката е тая –

И по-далеч от тоя гроб!

Юлия Стоянова

АНТРОПОСОФСКИ УЧЕБНИ ГРУПИ

БЛАГОЕВГРАД

Работна група по приложна Антропософия

д-р Стоян Везенков, тел. 0896 - 650 563
E-mail: vezenkov_neuro@abv.bg
Работа по Валдорфска и лечебна педагогика, биодинамично земеделие, евритмия, антропософска медицина и др.
2700 Благоевград, бул. "Васил Левски" 13

ВАРНА

Антропософска група

Дафина Димова, тел. 0896 642 822
Работа по книгата "Мисията на Михаил".

Антропософска група

Радослава Ангелова, тел. 0878 965 650
ул. "Бдин" 7
Работа по книгата "Евангелието на Йоан".

ПЛЕВЕН

Антропософска група "Светилник"

Галина Трифонова
тел. (064) 840 564; 0888 632 206
През четвъртък от 19:00 ч. работа по книгата "Въведение в тайната наука", Курса по лечебна педагогика и работа с биографията.

СОФИЯ

Група "Михаил"

Лалка Фингарова, тел. (02) 689 949; (02) 980 84 64
Всяка събота от 16 ч. работа по темата на годината: "Еволюцията в светлината на истината" и "Кармични отношения II".

Работа с биографията, социална художествена терапия и работа с приказка

Светла Бисерова, тел. (02) 988 01 78
Малки групи в удобно време по заявка.
1000 София, ул. "Цар Симеон" 55

Антропософски кръг "Аристотел"

Доц. д-р Иванка Кирова, Тел. (02) 831 78 74
Два пъти месечно в четвъртък.
Работа по темата "Езотерично християнство".
1303 София, ул. "Брегалница" 82

Група "Рудолф Щайнер"

Александър Бояджиев
тел. (02) 873 20 27
1113 София, ул. "А.П. Чехов" № 24, ет.5, ап.6
Всяка неделя от 17 ч. работа по "Годишният кръговрат и четирите големи празника", Р. Щайнер

Социална художествена терапия

Нина Стамова, тел. (02) 987 53 60
1000 София, ул. "Хан Крум" 8

Група "Ариадна"

Диана Ботушарова
тел. (02) 840 76 43; 0889 345 730
E-mail: diana_ros@abv.bg
бул. "Ботевградско шосе", бл. 2-Е, ап. 8
Всяка първа събота от месеца от 10:00 часа Работа в помощ на душите отвъд Прага.

Група "Космософия"

Лиана Антонова, тел. (02) 856 67 35
1618 София, ж.к. "Бъкстон", бл.3, вх.В, ап.51
През неделя от 15 ч. работа по "Евангелието на Йоан" от Рудолф Щайнер, медитация, занимания с теософия, езотерична астрология и други избрани лекции от Рудолф Щайнер.

Група "София"

(начална антропософска група)

Васил Назъров, тел. (02) 885 61 78; 0878 817 417
E-mail: nazarov@aobg.org
ул. "Ген. Паренсов" 47 (вътрешна сграда)
През седмица в неделя от 11:00 часа, работа по "Въведение в тайната наука" на Рудолф Щайнер

СТАРА ЗАГОРА

Група "Антропос-София"

Дора Петрова, тел. (042) 643 500
Всяка сряда от 19:00 ч. - тема на годината и "Кармични отношения II".
6000 Стара Загора, ул. "К. Ганчев" 41, ет.2

Група "Рудолф Щайнер"

Георги Акабалиев, тел. 0878 398 509
Всеки вторник, работа по темата на годината и "Човекът в светлината на окултизма, философията и религията".
6000 Стара Загора, ул. "К. Ганчев" 41, ет.2

Група за начинаещи

Иглика Ангелова и Йордан Димитров
тел. 0897 657 298; 0885 059 789
Всеки понеделник от 19:00 ч. работа по книгата на Рудолф Щайнер "Как се постигат познания за висшите светове".

Социална художествена терапия (арт-терапия)

Дочка Колева, тел. (042) 621 330; 0886 824 715
Два пъти месечно в четвъртък.

ТЪРГОВИЩЕ

Група по лечебна педагогика

Константин Адамов
ул. "Митрополит Андрей" 85, вх.Ж, ет.4, ап.12
тел.: (0601) 811 07; (0899) 609 516
Работа по курса по лечебна педагогика

ЯМБОЛ

Група "Светлина"

д-р Ива Манева, тел. 0887 179 057
E-mail: svetlina05@abv.bg
Всяка сряда от 18 ч. работа върху темата на годината и "календар на душата".

ПОКАНА

Празника **Рождество** се организира в Стара Загора на 18 и 19 декември (събота и неделя) в Антропософския дом на ул. "Кольо Ганчев" 41А.

ПРОГРАМА

18.XII (Събота)

13:30 – „Изгонване от Рая“, пиеса за деца от 9 до 109 години.
15:30 – Откриване на празника.
16:00 – „16-листният лотусов цвят, евритмията и растителният свят“, лекция от Стоян Радев.
17:00 – Коледни песни, стихове, медитации и др.
17:40 – Почивка. Вечера.
19.00 – Празничен концерт.

19.XII (Неделя)

10:00 – Рисуване с пастел, Дочка Дончева.
11:00 – Разговор в кръг на тема „Рождеството – празник на вътрешната хармония и мира между хората, носещи в сърцето си волята за Истината и Доброто“, Христина Ангелова.
12:30 – Празнична трапеза

ЗАПОВЯДАЙТЕ!

РЕДАКЦИОННА КОПЕГИЯ

Светла Бисерова, Веселина Велкова,
Светлана Желева, Васил Назъров

Адрес:
1000 София,
ул. „Цар Симеон“ 55
Светла Бисерова

тел.: (02) 980 84 64; 988 01 78
imeйл: vestnik@aobg.org
уебсайт: www.aobg.org

За съдържанието на публикуваните материали, отговорност носят единствено техните автори.